

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri popoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako padena ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Solskih ulicah in Jellersitz v Nanskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v "Narodni tiskarni", ulica Veturini b. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglašje in naročnino pa na upravnništvo "Gorice". Oglašje se računajo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska "Narodna tiskarna" (odgov. J. Marušič).

Razmere na Francozkem in naša država.

Tu in tam je vredno zanimati se nekoliko zato velezanimivo "moderno Francozko", — saj se tudi Francozi včasih zanimajo za nas in našo državo. Nedavno je francoski list "Figaro" prinesel članek, s katerim se peča po malo vse evropsko časopisje. "Figaro" namreč piše o neizogibnem razpadu naše države. Ta razpad da morajo povzročiti neprestani narodnostni boji v monarhiji, posebno pa sovražstvo med Nemci in Slovani. Ta boj se bode naravno tako pojostiril, da poseže vmes Nemčija v prilog Nemcem, Rusija pa v prilog Slovanom. Konec teh "intervencij" pa da bode — delitev monarhije.

List "Figaro" je torej natančno naslikal usodo, ki čaka našo državo baje že v doglednem času. Zdaj pa pogledajmo mi malce v Francijo da vidimo, ako ne čaka — in morda tudi že v doglednem času — jednaka ali vsaj podobna usoda tudi njo.

Sumljiva znamenja kažejo, da niti Francija niti Francozi niso več to kar so bili v onih časih, ko je Francija slovela kot močna in bogata država, — namreč navdušeni rodoljubi. V Francijo se je po usodni vojni leta 1870—71 zaneslo toliko državnemu in narodnemu obstanku nevarnega tujega gradiva, da so postale v njej danes mogoče stvari, v ožgled katerih bi se zadnji Napoleonov mušketir v grobu obrnil, ako bi vedel o njih: Krščanska zavest in morala sta padli na najnižji nivo in narodno izdajstvo je na dnevnem redu. "Dokler je bil Francoz dober kristjan", tako je vzkliknil na nekem shodu neki monarhistični kandidat, "je bilo dobro za francozko domovino, ko pa je izginila iz nje verska zavest, premagal jo je sovražnik in danes sama ob sebi razpada".

Kako resnične so te besede, dokazuje pač dejstvo, da je v Franciji mogel priti na krmilo vlade mož, ki s sovražno roko odstranjuje vse, kar je še zdravega na francozskem telesu. Ni treba še doka-

zovati, da so verske kongregacije storile za dobro Francije več nego more storiti deset Combesovih vlad, kajti če bi ne bile storile družega, vzgajale so v narodu zdravi francozski patriotizem. In te kongregacije je ta človek začel odstranjevati na način, kakor bi bile one nasprotno od tega kar so, namreč kakor bi bile za obstanek države najnevarnejše institucije.

Nedavno pa se je ta mož tako-le izrazil: "Moj trden sklep je, da, ako ostanem še dve leti na krmilu, do tedaj na Francozkem ne bode več nobene kongregacije, ne ženske ne moške, ne avtorizovane in neavtorizovane". Torej niti ne takih, katerim danes isti Combes postavno dovoli obstanek. Vidi se torej, da morajo tega moža voditi še vse drugi nego samo politični nagibi.

Dočim pa Combesova vlada z vso brezobzirnostjo zatira katoliške kongregacije, pa ista vlada očividno širi — pruski protestantizem v Franciji. Dokaz temu je že čez 1000 protestantskih župnij v državi in pa dejstvo, da je v tekoči proračun vlada postavila nad poldrugi milijon frankov za vzdrževanje protestantizma in protestantskih šol. Ako to ni narodno izdajstvo, kaj naj je potem? Reči se mora: Nemčija v Franciji jaše hitro in prijahala bode do — cilja, kajti Nemčiji je resno do tega, da ostrani iz Evrope svojo najhujšo nasprotnico Francijo ker potem jej bode — tako vsaj upa — s pomočjo (razpada?) Avstrije lahka stvar proti — Rusiji.

In kako raste moč sovražnikov Francije, to dokazujejo zopet dopolnilne volitve v francoski senat, ki so se vršile v početku tega meseca. Pri teh volitvah je bil na delu ves izdajski prusožidovski aparat in izid istih je bogato povračilo za to delo. Pri teh volitvah je bilo izvoljenih 64 vladinih pristašev nasproti 32 protivladnim. Combes je torej nad vse zadovoljen z izidom teh

volitev in svojo zadovoljnost je že pokazal s tem, da je razpustil zopet nekaj katoliških kongregacij in je desetim dekanom v škofiji Vannes odtegnil plačo. Posledice vladine zmage v senat pa so se pokazale tudi pri volitvi zborničnega predsednika. Pri tej volitvi je zmagal socialni demokrat Jaurès (čitaj: Šore) z 214 glasovi. Po volitvi so vzklikali njegovi somišljeniki: "Živel socializem!" ter mu zmage pijani stiskali roke. Jeden nasprotni poslanec pa je vzkliknil: "Živela Alzacija-Lotaringija!" Pomen tega vzklika pa najbolj pojasnjuje nacionalistično novinstvo, ki imenuje Jauréta "sovražnika vseh prijateljev in prijatelja vseh sovražnikov Francije" in ki dostavlja, da ne bode dolgo, ko bode celo nemški cesar Viljem lahko predsednik francoske zbornice.

Da se vprizori v Franciji po teh volitvah še hujša gonja proti katoličanom, je samo ob sebi umevno, ker "boj proti katoličanom itak stoji zapisan v političnem kodeksu — Vsenemčije".

Po vsem tem si torej "Figaro" lahko napravi paralelo mejrazpadom Avstrije in razpadom — Francije.

Politični pregled.

Državni zbor.

Tako dolge seje, kakor je bila zadnja seja poslanske zbornice, ki je trajala 54 ur, naš parlament še ni doživel. Zadnja seja poslanske zbornice, ki je pričela v četrtek dne 15. t. m. ob 11. uri popoldne, trajala je s triurnim presledkom, do 4 1/2 popoldne v soboto. Če je že devetorica čeških radikalcev in čeških agrarcev bila v stanu vsrajati toliko časa, koliko časa bi pa še le vztrajali vsi češki poslanci, ako bi se hotelo premagati njih obstrukcijo s tem, da bi se jih hotelo utruditi, kar se je hotelo doseči in se je tudi deloma doseglo nasproti zgoraj omenjeni devetorici. Poleg tega je treba še opomniti, da je imela omenjena devetorica le devetnajst nujnih predlogov na razpolaganje in da ni mogla več priti do drugih, kjer je za vsak nujni predlog potreba dvajset podpisov, a jih devetorica toliko ni mogla spraviti skupaj, ker so Mladočehi sklenili, da zaustavijo

staldov po goriški okolici (gastaldius contrate Goricie) se omenjajo Urban Jernejčič (št. 78), Ludovik Spindler (št. 83) in Matevž Tauber (št. 127). — Leta 1608 so Benečani postavili Petra Venerija za svojega provizorja v Gorici (št. 104). Pod habsburško oblastjo sta bila leta 1610 Andrej Harrer oblastnik (phlegger) v goriškem gradu ter Lenard iz Orzona pa upravitelj (verweser) goriškega glavarstva (št. 105). — Izmed številca notarjev so nam iz rečenih registrov znani: Matevž (št. 52), Nikolaj (št. 52). Friderik, sin ranjkega Nikolaja iz Tolmina (št. 55), Marko, sin notarja Nikolaja (št. 56), Anton, imenovan de Betthe, ki je prišel iz Čedad (št. 61), Ivan Ketner, ki je bil ob enem tudi sodnik (št. 72, 73, 76, 77, 78, 79, 83, 84, 89), Nikolaj, sin ranjkega notarja Marka (št. 79) ter Jakob Florius, ki je prišel iz Portogruara (št. 106, 107, 120, 127). — V imenu takratnega goriškega grofa je leta 1405 Jurij iz Groppensteina razsojeval prepire (št. 52). Hieronymus de Attimis je bil nekaj časa kancelar v Gorici (št. 112, 115). V neki listini iz leta 1471 se omenja Matevž "Schulmeister" kot posestnik neke brajde v goriški okolici (št. 74). Če beseda Schulmeister na dotičnem mestu ni priimek, bi smeli iz tega imena sklepati, da so Goričani

obstrukcijo gledé prve točke dnevnega reda, namreč gledé bruseljske pogodbe. Ako bi tega ne bilo, potem bi tudi nujnih predlogov ne zmanjkalo in tako bi obstrukcija trajala lahko mesece in mesece, predno bi zamogla zbornica po določenih sedanjega državnozbornega pravilnika priti do razprave prve točke dnevnega reda. Iz tega je razvidno, kako potrebna je preosnova državnozbornskega pravilnika, ako se noče še nadalje pustiti, da vsaka se tako majhna peščica poslancev onemogoči parlamentarno delovanje.

Torej posrečilo se je vendarle spraviti v soboto prvo branje zakonskega načrta gledé bruseljske sladkorne pogodbe pod streho ter ji zbrati posebni odsek, kateri ima nalogo, da se o tem predmetu posvetuje ter o njem poroča zbornici v jedni prihodnjih sej. Jutri ob 11. uri popoldne ima poslanska zbornica zopet svojo sejo.

Avstro-ogrška nagodba.

V petkovi seji je ministerski predsednik dr. Körber površno označil razne točke in zakonske načrte, katere obsega nagodba med obema državnima polovicama, ki se je sklenila dne 31. decembra 1902. Obrisi teh točk in zakonskih načrtov, katerega je podal dr. Körber poslanski zbornici, je napravil na poslance še precej ugoden utis in se že danes od raznih strani priznava, da je dr. Körber v resnici znal med nagodbenimi pogajanci, braniti koristi tostranske državne polovice. Sedanja nagodba, ki bode trajala 10 let, obsega marsikaj dobrega za našo državno polovico, česar se je pogrešalo v poprejšnji nagodbi.

Cesarjev manifest?!

Poljski list "Przedswit" piše, da je doznal iz gotovega vira, da izda naš cesar v kratkem ta-le manifest: "Mojim dragim narodom! Dal sem Vam pravice, ki jih hočem verno in pošteno varovati; tej svoji odločbi sem pripravljen žrtvovati vse, razun dobra države. Toda tužno stanje stvari in narodovega zastopništva, posebno v zadnjih letih, me sili, da v obrano pravic, kojih celokupnost mi je pri srcu, podvzamem rešilne korake. Naročil sem tedaj svoji vladi, da mi predloži v najkrajšem času projekt o premembi reda dosedanjega parlamentarnega zasedanja, a za ta projekt bo podlaga: reforma volilnega reda za državni zbor in deželne zbornice, ki bo odgovarjala duhu časa. Po resnem proučenju teh dveh pro-

takatrat v svoji sredi imeli tudi šolo in učitelja.

Kar se tiče prebivalcev, ki so v 15. stoletju živeli v Gorici, lahko v marsikaterem trdimo, ako se oziroma na njegovo ime, da je bil slovenske narodnosti, tako n. pr. Lucija Jeruzalemka (št. 57), Urban Jernejčič (št. 77, 78), Rafael Ivančič ("Ibancicz") (št. 79), Friderik Hrovatin (št. 78), Petelin (št. 78, 86), Matija Slana ("Zlana") (št. 89) itd. — Med prvotno prebivalstvo se je naselilo precejšnje število Nemcev, kar bi smeli sklepati iz dotičnih nemških imen. Omenjajo se: Ivan Kuchler in Jurij Stier, ki sta prišla z Bavarskega (št. 55), Peter Snabil (št. 56), Jakob Spinnär (št. 72), krčmar Lenart Greiner (št. 72), Erazem Praittnawer (št. 72), Ivan Prettenawer (št. 68), čevljar Ivan Hunt (št. 73), strojar in stacunar Peter Meilinger, ki je bil frankovskega rodu (št. 84), Hofar (št. 78), hišni posestnik Henrik Schütz (št. 79) in drugi. Mnogo jih je prišlo iz Italije, da so se potem naselili v Gorici, kakor Tramontanus, ki je prišel iz Čedad (št. 56), notar Jakob Florius je došel, kakor smo že omenili, iz Portogruara. Na ta način se je v Gorici čedalje bolj množilo število Neslovencev.

Nekatere obrtnike in rokodelce, ki so v 15. stoletju živeli v Go-

LISTEK.

Iz arhiva grofa Sig. Attemsa v Podgori.

(Konec.)

V vasi Gorici je leta 1481 imel takratni goriški grof svojo hišo in lopo (št. 76). Neka druga lopa (logia) se omenja pri pokopališču farne cerkve (št. 79). V vasi Gorici je bil neki dvor (hofstat), katerega je Wolfgang Statzner leta 1501 dobil od kralja Maksimilijana v fevd (št. 95). V istem kraju so Vid in Francišek iz Dornberga ter Peter Rafael takrat imeli svoje hiše, Sigmund "vander Vesten" svoj skedenj in vrt ter Virgilij "vom Graben" pa svojo brajdo (št. 95). Kakor so imeli prebivalci zgornjega dela Gorice svoj javni prostor ali plac, tako tudi prebivalci spodnjega dela (platea inferioris Goritie) (št. 113).

V spodnjem delu Gorice je že v 14. stoletju stal utrjen stolp ali turen. Zadaž za tem turnom se je na eni strani razprostiralo goriško polje (hinter dem turn in dem veld) (št. 54, 57, 74, 92, 111). Na drugi strani so pa bile hiše "pod turnom" (de sub turri) tam, kjer je sedaj goriško predmestje Št. Rok ali Podturen (št. 89).

Neka druga, turnu podobna utrdba je bila pri Soči tam, kjer je bil na-

pravljen most čez njo. Nemci so jej rekli "Isnitzthurm" (št. 114). Vladaři so izročali varstvo tega turna posebnim kapitanom. Leta 1522 je bil Konrad iz Orzona tu za kapitana (št. 117).

Poglejmo nekoliko po goriški okolici. Tu imamo Travniki, kjer je bil že leta 1519 poseben prostor, namenjen javnosti (super Traunich iuxta platea Traunich) (št. 113), potem cerkev sv. Klare (št. 93), dalje Rafut (in dem Rafaltd) (št. 74, 92, 111), Staro goro (in monte Stara gora, in dem alten perg) (št. 44, 74, 76, 89, 92, 94, 110, 111) in gozdič Liškur (Leskur, Lyskur) v bližini Stare gore (št. 89, 93). V goriški okolici so pa bili še drugi kraji, katerih lega je manj znana, tako Sublevada ("in loco dicto Sublenada pertinente Goritie") (št. 113) (Sublenada-Pod Livado?), potem Reanberg (Rennberg, Ramberch) in pa Rennweg (št. 57, 74, 92, 111, 113). Omenja se, da je leta 1608 rastle v goriški okolici mnogo hrastov in le malo drugih dreves (št. 104).

V imenovanih registih so navedeni nekateri goriški glavarji (capitanei), namreč Ivan Rabatta (št. 52) in Gotardus Krayger (št. 55), potem vicekapitani, kakor Wolfgang Elacher (št. 83), Hieronymus de Attemis (št. 96, 97, 99, 103) in Jurij de Egch (št. 127). — Izmed ga-

jektov jima bom podelil cesarsko sankcijo.

Reforme v naši armadi.

Komaj je rešeno eno kritično vprašanje med obema vladama, namreč nagodbno vprašanje, če je na vrsti drugo, in sicer novi vojni zakon. In tudi to vprašanje hoče biti rešeno. Parlamentoma je zdaj predložen samo načrt vojne postave za dobo enega leta, a v vojni upravi se na vse pretege dela na to, da se prouči vprašanje o dveletni vojaški službi. Vprašanje o dveletni vojaški službi, kakor je upeljana v francoski armadi, je postalo tudi v Avstriji akutno. V vojnem ministerstvu se niso še prav odločili za to; ali to vprašanje je v zvezi z povišanjem števila novincev. Ogrska zbornica najbrže se ta mesec sprejme predlog o dveletni službi ki so ga stavile tako opozicijske, kakor i vladine stranke. Vojno ministerstvo zdaj z vso marljivostjo izdelava obširen ekspozé o dvoletni vojni službi im jemlje pri tem dele v obzir izkušnje drugih držav.

Ob jednom se v vojni upravi dela na novem oboroženju topništva. Razne komisije poskušajo razne modele novih topov in se jim pri tem zelo mudi. Novih iznajdb za topove je toliko, da jih prihaja vsak dan po nekoliko v ministerstvo. Vlada se bo torej v kratkem morala odločiti. Vprašanje o novem vojnem zakonu je torej združeno z vprašanjem reorganizacije v topništvu, ali poslednje zahteva zopet ogromnih žrtev od prebivalstva. Te naloge morata rešiti parlamenta še to leto in oba zastopa se bodeta potrudila, da za žrtve, ki jih dovolita za povišanja števila novincev in novega orožja dobimo tudi dveletno vojaško službo. Merodajni krogi pravijo, da o ugodni rešitvi teh vprašanj ni nobenega dvoma.

Nemški prestolonaslednik potuje v Rusijo.

Nemški prestolonaslednik se je 15. t. m. odpeljal v Petrograd. Namen potovanja ni znan.

Novoletni vprejemli na ruškem dvoru.

V sredo so se vršili na ruškem dvoru navadni novoletni vprejemli. Car vzprejel je jako prijazno voščila od italijanskega in francoskega poslanika, ne pa tako od turškega, nasproti katere mu je bil car Nikolaj jako hladen. — Došle so ter se odposlale jako prisrčne častitke srbskemu kralju ter črnogorskemu in bolgarskemu knezu. Italijanska kraljica Helena je brzojavno čestitala carici ter izrazila svoje veselje nad tem, da bude v kratkem videla carico v Rimu.

Kriva poročila o Rusiji.

Ruski listi protestirajo proti razširjevanju krivih poročil o Rusiji. Razni Rusiji sovražni listi prinašajo namreč ven in ven pravljice o neredih na ruških vseučiliščih, o političnih demonstracijah ruških dijakov itd. itd. Ti listi so n. pr. pisali, da je iz Moskve izgnanih dvajset tisoč brezposelnih delavcev, da so se dogodili veliki neredi v Saratovu in potem, da so aretirane v Petrogradu odlične osebe. Vsa ta poročila so zlobna izmišljotina Rusiji sovražnih elementov. No, da je tržaški „Piccolo“ jeden tak „vir“, to je tudi že znano.

Sultan v stiski.

Glasom najnovejših poročil iz Carigrada se nahaja turški sultan v precejšnji stiski. Na eni strani zahtevajo od njega

rici, smo že navedli, tako n. pr. krčmarja Greinerja, čevljarja Hunta ter strojarja in štacunarja Meilingerja. Znani so pa še drugi, kakor krojač Marin (št. 73), štacunar Lavrenc (št. 73), štacunar Krištofor (št. 79) itd. Med goriškimi meščani se omenjajo bratje Nikolaj, Ivan, Lenart in Andrej Pecel (št. 57).

Znane so nekatere plemenitaské rodovine, ki so v 15. stoletju imele razna posestva v Gorici ali pa v njeni okolici, tako n. pr. Attemsi (št. 76, 77, 78, 79, 84, 86, 89), Bruederli (št. 74, 78, 79), Rabatta (št. 57), Thurni (št. 57, 74), Prodolonerji (št. 79, 84), Rihenberžani (št. 57, 74), de Postcastro (št. 76), Orzonci (št. 89) in drugi.

Razen Gorice se v rečenih registih navajajo tudi drugi kraji po Goriškem, katerih pa tu ne bomo naštevati. Omenimo naj le, da Izvestja Muzejskega društva za Kranjsko že 12 let izhajajo v Ljubljani. Vsak letnik ima po šest sesitkov ter stane 4 K. Ne samo v letošnjih Izvestjih, temuč tudi že v prejšnjih letnikih je bilo priobčenih več sestavkov, ki bolj ali manj razjasnjujejo preteklost goriške dežele in njenih posameznih jelov.

temeljnih reform za vijaleté v evropski Turčiji, na drugi mu pa primanjkuje energije ter drobiža, da bi izvel vse, kar se zahteva od njega. Diplomacije ga vznemirja v enomer, a tudi Seih ul-Islam mu ne da miru. Nedavno je imel ta v državnem svetu vpricho sultana nekako tak-le nagovor: „Kaj naj neki pričakujemo od države, v kateri so prazne džamije, a polne pivnice. Turške žene hodijo na prostem z nezastritim obrazom, otroke nam vzgajajo nemške in francoske, po največ iz domovine pregnane odgojiteljice. naši častniki in uradniki pa popivajo doma in celo v uradu. Alah je obrnil svoj obraz od nas in od tu do popolnega propada naše domovine je le en korak“. Te besede so na vse naprville zelo vničevalen vtis. Njih prva posledica je znana stroga prepoved pijančevanja. Vsak uradnik, kdor pije v javnem lokalu, izgubi službo. Vsled tega se doma tem bolj pije. V svoji veliki stiski se je sultan brzojavno obrnil do kneza Ferdinanda in ga prosil, naj ga ne zapusti. „Skušajva“, pravi sultan, „odvrniti katastrofo“, ki preti od skupnih sovražnikov Turčiji in Bolgariji.

Prebivalstvo goriških občin in krajev.

(Dalje.)

Sodni okraji, občine in kraji	Prebivalstvo		Prebiv. se v desetih letih pomozi. oz. manjšal.
	1. 1890	1. 1900	
Sodni okraj Kobarid:			
1. Breginj	1240	1272	+ 32
Breginj	656	679	+ 23
Logje	399	394	- 5
Robedišče	185	199	+ 14
2. Drežnica	955	1012	+ 57
Drežnica	317	343	+ 26
Jezerca	69	69	
Koseč	149	156	+ 7
Magozd	133	140	+ 7
Ravna	327	304	- 23
3. Idriško	604	597	- 7
Idriško	539	524	- 15
Mlinsko	65	73	+ 8
4. Kobarid	1168	1237	+ 69
Kobarid	760	818	+ 58
Sužid	254	273	+ 19
Svino	154	146	- 8
5. Kred	1353	1380	+ 27
Borjana	479	532	+ 53
Kred	428	381	- 47
Potoki	184	178	- 6
Staro Selo	262	289	+ 27
6. Livek	612	596	- 16
7. Ljubušnje	1544	1532	- 12
Kamno	439	413	- 26
Krn	173	175	+ 2
Ladri	216	202	- 14
Ljubušnje	113	115	+ 2
Selce	61	51	- 10
Smast	261	279	+ 18
Vrsno	281	297	+ 16
8. Sedlo	809	816	+ 7
Homec	61	57	- 4
Podbela	240	244	+ 4
Sedlo	300	328	+ 28
Stanovišče	208	187	- 21
9. Trnovo	309	303	- 6

(Dalje pride.)

Domače in razne novice.

Imenovanje. — Avskultant pri tukajšnjem okrožnem sodišču g. dr. Franc Bressan je imenovan za konceptista v železniškem ministerstvu.

Za „Šolski Dom“ so vplačali za mesec december p. n. gg.: prof. Bežek Viktor 2 K, dež. posl. Bolko Leopold 10 K, prof. Jakob Čebular 2 K, okr. šol. nadz. Finžgar Franc 4 K, sodni tajnik Fon Josip 2 K, sodni svetnik Gabrijelečič Mihael 2 K, J—k A. 2 K, notar Kavčič Josip 2 K, kaplan Kovačič Alojzij 2 K, odvetn. konc. Kovačič Srečko 2 K, „Krojaška zadruga“ 20 K, kaplan Ličan Josip 3 K, vadm. učitelj Mercina Ivan 2 K, prof. Novak Gustav 2 K, dr. A. N. Papež 2 K, dr. A. Pavlica 5 K, kavarnar Pečenko Filip 3 K, rač. nadzornik Pirjevec Ivan 2 K, uradnik „Centr. pos.“ Premrou Svetoslav 2 K, prof. Gvaiz 2 K, prof. A. Šantel 5 K, kaplan Setničar Fran 2 K, vadm. učitelj Sivec Fran 2 K, vadm. katehet Tabaj Andr. 2 K, not. kandidat Terkuč Ferdinand 2 K, trgovec Zornik J. 2 K, krojač Čnfer Franc 2 K.

Naše upravištvo je prejelo: Bogdan Reven 10 K, duhovnik iz okolice 10 K, Batič Valentin, kaplan v Tolminu 10 K, Murovec Ivan, dekan v Cerknem 20 K, Vidmar Ivan Nep. dekan v Bovcu 10 K, Franko Franc, vikar v Oseku 5 K (ravno toliko za „Alojzijevisče“), zamorec v bralnem društvu v Oseku 1 K 20 vin.

Predsedništvu je poslal Ivan Golja, c. kr. fin. svetnik v pokoju 20 K.

Vsem rodoljubnim darovalcem bodi izrečena iskrena zahvala!

Času primerna premišljevanja.

— Dr. Henrik Tuma čuti v sebi poklic, katerega mu pa noben razsoden človek ne priznava, da hoče nam goriškim Slovincem narekovati, koga naj si izberemo za svojega voditelja. Pred par leti in dokler je njemu tako kazalo, bil je dr. Tuma mnenja, da bi morala v naših občinah duhovščina prevzeti nekako vodilno ulogo. Ko se mu je pa ta zamerila, ker je prehitro spoznala, kam pes tace moli, začel je proti nji najodurnejšo gonjo in odreka ji danes vsako pravico vtikati se v naše javne zadeve. Zdaj pa nam hoče ta mož diktirati nove voditelje. Ti pa so naši ljudski učitelji. Dočim se ni ta mož do pred par leti prav malo ali čisto nič brigal za naše ljudske učitelje, potezati se je začel v zadnjem času z nenavadno vnemo za nje ter našel je v njih jedino prave rešitelje in voditelje našega ljudstva. To se je posebno pokazalo pri razpravi o zboljšanju učiteljskih plač, ki se je vršila v zadnjem zasedanju našega deželnege zbora. Dočim so se učitelji zadovoljili z načrtom zakona, katerega je izdelal dotični šolski odsek hotel je dr. Tuma celo preko želji učiteljev še za mnogo povišati njih dohodke. Odkod izvira vendar ta prevelika skrb dr. Tuma za naše učitelje, ko je bil i-t dr. Tuma še pred par leti mnenja, da so naši učitelji dovolj plačani in da ni sploh potreba, da učitelj vsak dan je meso. Tudi o izobrazbi naših učiteljev ni imel dr. Tuma še pred par leti posebno ugodnega mnenja, dočim jih danes v vsakem oziru povzdiguje v deveta nebesa, ter jih hoče po vsi sili postaviti našemu ljudstvu za voditelje. Ali prepričani smo, da bi bil dr. Tuma koj jutri drugega mnenja, ako bi ne hoteli učitelji več plesati, kakor bi jim on godel, ter da bi bil on prvi, ki bi v tem slučaju glasoval zoper povišanje učiteljskih plač, češ, kje naj vzame naš ubogi posestnik denar, da bode zamogel premagovati doklade, katere mu bode provzročevalo to povišanje učiteljskih plač. Kričati in grmeti bi začel dr. Tuma po kmetskih shodih, katere bi prirejal v ta namen rekoč: Podlaga slovenskega naroda je slovenski kmet. Kmetiči stan je zaradi tega za nas Slovence najimenitnejši in za to nikakor ne gre, da bi se tako imeniten stan, kakor je za nas kmetiči stan, gmotno uničeval, da se zboljša stanje drugega stanu, ki je za nas Slovence manj važen od kmetičkega stanu. Tako, pravimo, bi rohnel in kričal dr. Tuma po kmetskih shodih, ako bi ljudski učitelji, katerim pripisuje danes vodilno ulogo med našim ljudstvom, ne hoteli plesati, kakor bi jim on godel. Mi seveda stojimo v tem pogledu gledé voditeljstva našega ljudstva na vse drugem stališču, kakor stoji dr. Tuma, ki ni hotel in noče nič drugega nego sam priti do voditeljstva, katero je hotel najprej doseči s pomočjo duhovščine, a ko to ni šlo, vrgel se je na učiteljstvo, katero hoče porabiti za to, da se po njegovem hrbtu spleza na ono mesto, po katerem tako vroče brenpi. In se ne straši pred nobenim sredstvom, naj bi bilo to še tako usodepolno za naš narod, da le doseže svoj cilj.

Plesna vaja v Goriški Čitalnici se bode vršila v soboto točno ob 8. zvečer.

Vipavska železnica. — V kratkem dobimo na vipavski železnici še jeden tretji vlak, ki bode odhajal iz Gorice v Ajdovščino okolu poludne.

Bohinjska železnica. — Danes se dovrši politični obhod bohinjske železnice in sicer na progi od Podbrda pa do St. Petra. Postaja pri Sv. Luciji se bode imenovala sv. Lucija-Tolmin in železniški kolodvor pomakne se bližje k sv. Luciji nego je bilo namenjeno v prvotnem načrtu. Druge postaje do Podbrda pa bodo Podmele, Grahovo, Hudajužna in Podbrdo. V soboto se je vršil politični obhod v Solkanu. Solkanci so zahtevali, naj bi se v Solkanu napravilo postajališče za osebe in pa nakladališče za tovarno blago. To prošnjo so podpirali v imenu gozdnege erara tudi zastopniki tukajšnjega gozdnege ravnateljstva. Upati je, da se ustreže ti opravičenji želji. Pri Občinah so že začeli delati predor. To delo sta prevzela bivša podjetnika vipavske železnice.

Dela za zidanje železnice preko Karavank bodo oddana še ta mesec. Kmalu začno potem zidati tudi progo. V predoru delo hitro napreduje.

C. kr. kmetijska družba. — V nedeljo se je vršila v novih prostorih c. kr. kmetijske družbe goriške dopolnilna volitev petih odbornikov v centralni odbor in sicer za skupino mesta Gorice in za goriški sodni okraj. Izvoljeni so bili gg.: Prof. Čebular, Jakoncič Anton, Klančič Anton, Mervic in dr. Tuma. Dosedaj so bili iz te skupine voljeni samo Italijani.

Razširjenje artilerijske vojašnice. Artilerijska vojašnica se razširi še za jedenkrat toliko, kakor je sedaj. Vanje ho-

čejo spraviti vse štiri tu nahajajoče se baterije, ki se s časoma pomnože še za dve.

Opeka mu je padla na glavo.

— Ivan Sardon iz Orehovelj, stanujoč na goriškem gradu, opravlja težaska dela pri popraviljanju neke hiše v Glediški ulici. — V četrtek je vzdigaval opeko. Pri tej priliki pa mu je padel z visočine kos opeke na glavo ter ga tako močno ranil, da so ga morali kojspremiti v bolnišnico.

„Vinarsko in sadjarsko društvo za Velike Žablje in Dobravlje v Vel. Žabljah“ bode imelo dne 25. t. m. ob 2 in pol uri pop. svoj I. občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsednikovo; 2. Poročilo tajnikovo; 3. Poročilo blagajnikovo § 14. pr. točka a; 4. Vplačevanje udnin § 6. pr., točka b; 5. Morebitni vsprejem novih članov; 6. Popolnitev odbora § 15 in 14. pr., točka b in d I. stav.; 7. Poročilo o brezobrestnem posojilu; 8. Razni predlogi in nasveti. K obilni udeležbi vabi

odbor.

Razpis natečaja za en stipendij iz ustanove Franca Ulzmara v letnem znesku 570 K za dijake srednjih ali višjih šol, iz rodbine obitelji ustanoviteljeve, eventualno za take, ki so pristojni v občini Tomaj, ali v občini Lanišče in končno za dijake tržaške okolice.

Prošnje je predložiti do 15. februarja 1903 c. kr. namestništvu v Trstu. Natančnejši podatki se pozvedo na c. kr. namestništvu, na c. kr. okrajnih glavarstvih v Sežani in Kopru, na mestnem magistratu v Trstu, v občinah Tomaj in Lanišče ter od ravnateljstev srednjih šol.

Družba sv. Mohorja. — Bliža se čas, ko bo treba odposlati udnino za družbo sv. Mohorja v Celovec. Prosimo vse dosedanje ude, naj zvesti ostaneji in naj poskrbijo, da še drugi pristopijo. Udnina iznaša 2 K na leto. V Gorici se udnina plačuje pri g. cerkovniku Jos. Čigonu v stolni cerkvi.

Grozna nesreča. — V petek je šla Ana Perharc, stanujoča v ulici del Rivo št. 12, v novo luko po opravi. Medpotoma je naletela na nekaj raztresene kave. Videča druge ženske, ki pobirajo po tleh, se je tudi ona sklonila, ali — zadnjikrat v svojem življenju. Ne pazeča na železniške vozove, katere tam vedno premikajo, je reva prišla pod tak voz, kateri jej je odtrgal obe nogi pod kolonom. Vsled silnega udara krvi je takoj nastopila smrt. Truplo ponesrečenke so prepeljali v mrtvašnico pri sv. Justu.

Zlat denar ki je pri nas od meseca septembra v prometu, znaša do danes vrednosti 245-47 milijonov kron v komadih po 10 in 20 kron. Vrnilo se je tega denarja v blagajne 116-17 milijonov kron; torej ga je v prometu še 129-57 milijonov kron.

Nadobudna mladina. — V petek so dijaki VII. razreda ljubljanske realke izostali od pouka, ne vedoč, da se akademična svoboda začinja še le po maturi.

Za obrtnike. — Trgovinsko ministerstvo je izdalo poročilo o pospeševanju malega obrta v l. 1901. Na razpolago je imelo okolu 600.000 K, posamezne dežele ter trgovske in obrtniške zbornice so prispevale nad 400.000 K. Na Dunaju se je vršilo 98 mojsterskih kurzov, katerih se je udeleževalo 1362 obrtnikov, ki so dobili okroglo 200.000 K podpore. Izven Dunaja je bilo v 124 strokovnih kurzih brezplačno poučevanih 3329 obrtnikov, več drugih kurzov je vlada z denarjem podpirala. Raznim obrtniškim združenjem je trgovinsko ministerstvo dalo motorjev, strojev in orodja za 780.000 K, posojil 150.000 K, podpirala je 158 obrtniških razstav. Po posredovanju trgovinskega ministerstva so mali obrtniki za armado oddali raznega blaga za 850.000 K. — Koliko podpor so dobili slovenski obrtniki, nam ni znano.

Državna nagrada učencem glasbe. — Naučni minister je določil letno nagrado 1000 K iz državnih sredstev za učence vseh konservatorijev in glasbenih šol. Prva nagrada se podeli že tekoče leto. Prosilci za to nagrado morejo biti le učenci zadnjega leta na imenovanih zavodih in njihove kompozicije morajo biti plemenitega zadržaja kakor: opere, operni deli, oratoriji, sinfonije, overture, koncerti z orkestrom in dvorni glasbeni izdelki večjega sloga. Vsak prosilec sme predložiti le jedno svoje delo in je mora poslati naučnemu ministerstvu do 31. dec. vsakega leta; podelitev nagrade se vrši meseca julija naslednjega leta. Z ozirom na to pa je dovoljeno vložiti za tekoče leto prošnje še do 31. sušca.

Značajan učitelj. — O učitelju Mediču, ki je pri zadnjih občinskih volitvah v Jesenicah na Gorenjskem volil z Nemci piše „Slov. Narod“ da je v Ljubljani Slovenec, na Savi Nemeč, v

farovžu klerikalec, a v gostilni liberalac. Vprašamo kake značaje naj vzgaja tak učitelj med našim ljudstvom.

Srednješolstvo v Avstriji. — V Avstriji je v tekočem šolskem letu 219 gimnazij; od teh je na Kranjskem 5, na Štajerskem 9, na Koroškem 3 na Primorskem 7. Realk je v Avstriji 213. Vseh dijakov na avstrijskih gimnazijah je bilo začetkom tekočega šolskega leta 75.768, od teh je na Kranjskem 1728 gimnazijcev, na Štajerskem 2782, na Koroškem 950, na Primorskem 3244. Realcev je v Avstriji ob istem času bilo 39.923, in sicer na Kranjskem 634, na Štajerskem 1116, na Koroškem 331 in na Primorskem 1727. Vseh srednješolcev v Avstriji je torej 115.691.

Srednja šola pripravnica za dušnike. — Brnsko deželno nadšolstvo išče dišnike maturoanta proti dnevnemu plači 2 K 60 v. Nad to avstrijsko posebnostjo vlada v prizadetih krogih veliko ogorčenje.

Velik požar. — V znani norišnici Feldhof v Gradcu je nastal včeraj velik požar.

Smrt v jahalnici. — V Gradcu je v artilerijski vojašnici konj topničarja Fr. Reichela tako sunil v trebuh, da je na mestu umrl.

Zveza slov. štajerskih učiteljev in učiteljic. — Tako se imenuje novo društvo, katero so osnovali na Štajerskem slov. učitelji in učiteljice. To društvo se je postavilo na strogo narodno stališče. Dosedaj so obstajala na Štajerskem okrajna učiteljska društva, ki so odposiljala svoje odposlance k „Lehrer bundu“ v Gradec; odslej se pa to ne bo več godilo, ker ima to novo društvo po svojih pravih nameni baviti se z vsemi vprašanji slovenskih učiteljev in učiteljic na Štajerskem.

Naročila na novi carlinski tarif. — Dvorna in državna tiskarna vabi vse industrijske in gospodarske korporacije, naj se naroče na novi carlinski tarif za ceno 30 v. izvod, ki se bo pri njej dobival takoj, ko ga vladi predloži parlamentoma. Ob enem naj se takoj prijavi število za željenih izvodov. V knjigi bodo tudi primerjajoče tabele mej sedanjim in prejšnjim carlinskim tarifom.

Posledice lažljivih časnikarskih poročil. — Zadnjič so po dunajski zidovski „Oesterr. Volkszeitung“ razni listi posneli vest, da je soprog nadvojvodine Stefanije, grof Elemer Lonyay zapustil svojo soprogo, ker je spoznal preveliko socialno razliko med njo in seboj. Ta vest je bila zlobna izmišljotina poročevalca omenjenega lista. Zdaj je pa grof Lonyay poslal listu svojega zastopnika s pretnjo tožbe. Uredništvo lista je hitro stisnilo rep in obžaluje zmoto. Dostavlja pa, da je oseba, ki je bila zmožna one laži, vredna vsega zaničevanja, tako da bi bilo pod častjo zasledovati jo sodnijsko. — Ta dostavek se da prav dobro porabiti za izvestne osebe v Gorici.

Komedija v poslanski zbornici. — Kakor je znano, so češki radikali v zadnji seji govorili izključno le v češkem jeziku, katerega podpredsednik dr. Kaiser prav nič ne razume. Navadno so se nahajali v zbornici oni sami, drugi poslanci bili so pa v koridorjih in po buletih, kjer so dremali, popivali in tarokirali in so prišli v zbornico le ko je bilo treba glasovati. Na ta način govorili so češki poslanci kar se jim je zljubilo ter uganjali burke po svoji volji. Tako se je pripetil nek smešen slučaj, ko je govoril poslanec Kubr. Med njegovim govorom okoli jedne ure popolnoma prikaže se v zbornico njegov tovariš poslanec Fressl. Ko ga Kubr zagleda, obrne se proti njemu ter ga nagovori tako-le: Hvala Bogu, da si vendar jedenkrat prišel, dragi moj prijatelj. Komaj sem te čakal. Dokler si ti pri meni, sem gotov, da se ne posreči predsedniku, da mi odvzame besedo. Ako začneš ti razbijati s pokrovčki po pultu, je vspeh gotovo izdatnejši, nego ga dosežem jaz s svojim govorom. Opomniti je treba, da je Kubr nasproti Fresslu, ki je majhen možiček pravi velikan. Potolazi se potolaži, mu odgovori Fressl. Ne boj se za me, jaz že storim svojo dolžnost. Navzoči Čehi smejali so se na ves glas. Podpredsednik dr. Kaiser, ki ni ničesar razumel, gledal je ves osupnjen okoli sebe. Potem pa vpraša Fressl Kubra: Hočeš li črne kave? Ne, mu odgovori ta, jaz pijem vodo. Povej mi raje, kaj naj govorim; saj ne vem več nič povedati o zavarovanju. Govori o zavarovanju predsednika, mu odgovori Fressl. Pustimo ga pri miru, saj je dober človek, odgovori Kubr. Govori pa o zavarovanju parlamenta, mu reče Fressl. A kaj še, odgovori Kubr, saj ne bi takega zavarovanja hotel prevzeti noben zavarovalni zavod. Naš parlament je itak na smrtni postelji. In tako pogovarjala sta se ta dva poslanca skoro polduro uro, dokler se

nista naveličala in je na to začel govoriti drugi govornik. — Ali ni to fletno!

Dekle, ki je tri mesece spalo. — Na kliniki psihijatra dr. Wagnerja na Dunaju, se je zbučilo te dni dekle, ki je spalo tri mesece. To dekle se imenuje Berta Fischer in je hči nekega ogrskega trgovca. Prenešeno je bilo na kliniko dr. Wagnerja dne 16. oktobra 1902. Med dolgim spanjem sta žila in srcé bila popolnoma pravilno. Ako so pa vbadali dekle z iglo, ostalo je popolnoma neobčutno in se ni ganilo. Dekletu so vlivali dvakrat na dan s posebno pripravo redilne tekočine. Pred nekaj dnevi je začelo dekle odpirati oči in je postajalo občutljivo. Konečno pa se je do cela zdravilo in se jelo smejeti na ves glas. Dekle pravi, da ne ve prav čisto nič o tem, kar se je godilo z njim te tri mesece.

Štirinajstobčeni zbor podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju. — (Dalje.) Društvena glavnica je znašala koncem 1. 1900/01 K 17.012,95. Pretečeno leto se je pomnožila samo za 60 K, ustanovnih prispevkov gg. dvornega svetnika dr. Mirko Ploja, Ivana Luzarja in Framč. Tom po 20 K, tako da znaša sedaj 17.072,95 K. — Prispevki udov, podpornikov in dobrotnikov so znašali 3461 K 97 v. Ti dohodki so se proti lanskemu letu zmanjšali za čez 400 K! Podpor je bilo razdeljenih 4536 K in sicer meseca oktobra 1. 1901 v 8 slučajih 190 K, m. novembra v 59 slučajih 495 K, m. decembra v 62 slučajih 595 K; 1. 1902 pa m. januarja v 56 slučajih 490 K, febr. v 57 slučajih 495 K, m. marca v 51 slučajih 525 K, m. aprila v 31 slučajih 360 K, m. maja v 47 slučajih 562 K, junija v 50 slučajih 604 K, m. julija v 14 slučajih 220 K. — Prisilcev je bilo 78 in sicer: 32 juristov, 31 filozofov, 4 medicinci, 2 tehnika, 2 akad. kiparja, 3 agronomi, 1 eksp. akademik, 1 slušatelj v tehn. muzeju. Po kronovinah je bilo: 40 iz Kranjske, 28 iz Štajerske, 8 iz Primorske, 2 iz Koroške. Po stanu svojih starišev bilo je sinov kmečk. stanu 30, delavskega stanu 7, obrtniškega stanu 16, uradniškega stanu (prof.) 3, učiteljskega stanu 9, železniških sprev. uradnih slug in enakih 6, različnih drugih 5. — Poročili gg. tajnika in blagajnika bili ste sprejeti brez ugovora enoglasno. V imenu preglednikov poročal je g. dr. Primožič. Vse društvene knjige in blagajna so v vzornem redu. G. blagajniku dr. Kl. Se-hunu izreče zbor za njegov veliki trud v korist društva enoglasno zahvalo.

(Konec pride.)

Štrajk dunajskih krojačev. — V nedeljo so imeli dunajski krojači shod, na katerem so sklenili, da hočejo štrajkati.

Promocija dveh princev. — Na praškem vseučilišču bodeta 21. t. m. promovirana doktorjem prava brata prince Miroslav in Jaroslav Lobkovic.

Za lakotjo sta umrla poljska plemiča, mož in žena, osemdesetletni Matzkievitz in njegova soproga Viktorija. Obožala sta namreč popolnoma, ali sramovala sta se prositi. Zadnji čas sta jedla stare trde krušne skorije, katere jima je donášala neka beračica. Ko so jima posle še te skorije, nista imela nič več kaj jesti, in tako so ju našli te dni mrtva v postelji.

Na smrt obsojeni prijet na Reki. — Francoskega podanika Riharda Luciena je prišla reška policija, ker je poskušal ulomiti v neko stanovanje. Sedaj se je zanj oglašila pariška policija. Pred meseci je bil Lucien pred pariško vojaško sodnijo obsojen na smrt, a posrečilo se mu je uiti, predno so izvršili obsodbo. Francoska policija ga je zasledovala kot dezertirja. Sedaj bo Lucien izročen svoji domovini, kjer mu bo v kratkem upihnjena luč življenja. Umevno je, da Lucien nima prav nič domotožja.

Žrtve igrališča Monte Carlo. — Italijanski listi poročajo, da sta zadnje dni izginila v igrališču Monte Carlo dva ruska kneza in jeden angleški lord. Sploh se poroča, da se godé tam strašne reči. Samomorji, roparski napadi in umori so tam skoro vsaki dan na dnevnem redu. Čudno vendar čudno, da se kaj takega kakor je igrališče Monte Carlo ne da odpraviti.

Sneg na Laškem. — Letošnja huda zima tirja v Italiji precej žrtev. Tako n. pr. se poroča iz Brescije, da je v tamošnjem gorskorju vse pod snegom. Mnogo kôl gorskih prebivalcev je podrtih, veliko domače živali je poginilo vsled lakote in mraza. Pota so vsa zametana in promet z vnanjim svetom skoro nemogoč. Cesta iz Beluna v Comelico je popolnoma zasuta s zneženimi plazovi. Pri Colenzi so našli zmrzneno ženo ob čebri, ko je prala. Lakota je prignala tudi volkove iz gor v nižavo.

Sv. Marka knjižnica v Benetkah. — Iz Benetk se poroča, da so izpraznili

oni del knjižnice sv. Marka in one dvorane doževne palače, ki se nahajajo v bližini Loggia Foscara, ker so se tu pokazale v zidovih velike razpoke.

Najnovejši oratorij Perossijev se imenuje „Sodni dan“.

Obsodba radi dvoboja. — Sodišče v Monakovem je obsodilo radi dvoboja belgijskega konzula Steuba v Monakovem na tri, deželnosodnega svetnika dr. Guggenheimerja pa na štiri mesece zapora. Steube je pozval dr. Guggenheimerja na dvoboj, ker je le ta rušil njegovo rodbinsko srečo.

Čudna statistika. — Število nezakonskih otrok na Nemškem se je zadnjih deset let tako pomnožilo, da je v Nemčiji danes nad devet odstotkov nezakonskih otrok. Na 1000 slučajev smrti spada v Nemčiji 1116 slučajev rojstva, v Italiji 1107, v Avstro-Ogerski 1103, a v Franciji samo 1006.

Živ zgorel. — Na Sladki gori pri Čmureku je v petek, 2. jan. živ zgorel prevoznik (brodar) Feuerlöcherjevega broda čez Muro, Anton Sch f. Zjutraj istega dne so ga našli v njegovi kolibi vsega zažganega — mrtvega. Poprej se je na-rkal žganja. Pijan je zakuril peč in se vlegel v posteljo, ki je začela goriti in je z njim vred zgorela.

Društvo proti surovim izrazom je osnoval Anglež dr. Greville Melpobe. Društvo bo vzgojevalo mladino in prirejalo javna predavanja. Ako bi se tako društvo ustanovilo tudi v Gorici, bi imelo v „Sočinem“ uredništvu dovolj opravka.

Aretrani oderuh. — V Berlinu je policija prijela Avstrijca Henrika Parizerja, ki že desetletja živi v Berlinu in se bavi z oderstvom. Oškodoval je mnogo visokostojenih oseb. Prišle bodo baje škandalozne stvari na dan.

Serum proti tifusu. — Iz Pariza se poroča listom, da je profesor Chantemes, ki je leto in dan proučeval tifus v Egiptu, iznašel serum proti tej strašni bolezni. Strokovnjaki v zdravilstvu so mnenja, da so bili njegovi uspehi v Kairu izvanredni in da je Chantemesov serum najzanesljiveje zdravilo zoper tifus.

Smrtonosna igra. — V Ameriki so imeli nevaren sport z imenom „Football“ proti kateremu se je začel pravi boj. Pri tej igri, ki je nekaka orjaška težka žoga, je poginilo v treh mescih 17 oseb 40 jih je ostalo pokvarjenih za celo življenje, a čez 300 je ranjenih!

Boj proti alkoholizmu na Norveškem. — Že dosedaj so bile na Norveškem postavne določbe naperjene proti pijančevanju jako stroge. S prvim januarjem t. l. pa so se določbe izdatno poostrele. Pri odmerjenju kazni zaradi zločinov, prestopkov itd. je bil dosedaj olajševalni moment, ako se je kdo zagrešil v pijanosti. Odslej naprej pa bode vsakdo, ki zagreši kak zločin ali pa kak prestopok v pijanosti, še hujše kaznovan, nego ako bi to storil v treznem stanu. Starišem, ki so pijanci, se odvzame odgoja otrok. Železnice ne smejo prevažati pijanih ljudi. Na železniških postajah ne smejo nikjer prodajati žganja. Prodaja žganja je država monopolizirala.

Najspretnjša žepna tatca na svetu. — Iz Moskve poročajo: Vsled ovadbe nekega visokega častnika, kateremu je bilo mej vožnjo iz Petrogradu ukradenih 17.000 rubljev, je policija na tukrašnjem centralnem kolodvoru aretirala izredno elegant. krasno damo, ki je potnikom dejala, da je kneginja Ceterdinska, katero je pa policijski komisar na podlagi fotografij spoznal za nenavadno elegantno mednarodno žepno tatico Leokadijo Kral, rojeno Varšavko. Leokadija Kral je vedno na potovanju, vozi se samo v kurirnih vlakih v prvem razredu in se vedno predstavlja za visoko aristokratko. S svojo lepoto omami mnogo moških src. Njena spretnost pri žepnih tatvinah je nepopisna. Evropska policija jo pozna kot najspretnjšo žepno tatico, kar jih je sedaj na svetu. Dolgo časa jo ni policija mogla dobiti v pest. Ko je kralna Leokadija Kral videla, da ne more več policiji uiti, se je v preiskovalnem zaporu obesila.

Pomanjkanje konj v Indiji. — „Consular-Correspondenz“, list za trgovsko in obrtna izvestja konzula naše države, poroča, da je v Indiji veliko pomanjkanje konj ter da so konji ondi zelo dragi. Zaradi tega priporoča naš konzul prizadetim krogom v Avstro-Ogerski, da se pobrigajo za to kupčijo ter pošiljajo svoje konje v Indijo. Avstrijski konji so posebno izvrstni, zaradi česar so tudi Angleži za Afriko najrajši kupovali naše konje. Ne ve se pa — in to je treba postaviti — ako ne obstoji v nameri dobiti mnogo konj v Indijo, namen, da se Indija preskrbi s konji za slučaj kake vojne z Rusijo.

Kaj se bo zgodilo v letu 1903? Angleži imajo svoj prorokovalni koledar „Old Moore“, kateremu se vse bolj zapajo, kakor naše vražarsko ljudstvo stoletni pratiki ali loterijske starke egiptovskim sanjskim bukvam. Posebno verodostojen je „Old Moore“ Angležem od lani, ker se je njegovo prorokovanje, da bo kralj Edward zbolel, uresničilo. Za letos prorokuje ta „vsevedež“ celo vrsto burnih dohodkov, in sicer kmalu v začetku leta: strak v Španiji, hude komplikacije v Orijentu, finančni polom v New Yorku. V februarju bodo notranji nemiri v Avstriji (saj so celo leto!) Kitajski in Indiji. V marcu bode vojna v Algiru. V aprilu se odkrijejo novi zlati in dijamantni rudniki, pa tudi strašna revolucija v Carigradu, potem v Londonu, nemiri v Belgiji in nesreča na železnici, pa kateri bo poginil odlični cerkveni dostojanstvenik (samo eden!). V maju bo osrečila medicina svet z novo iznajdbo. Meseca junija se zgodi več katastrof. Julija je pričakovati v Holandiji pomemben dogodek, tudi v Londonu se bodo zgodile važne politične stvari. Oktobra se začnejo zopet železniške nezgode, pri katerih pogine neki angleški minister, sicer je pa ta mesec zopet posvečen orijentu. December bo pripadel le Severni Ameriki. Kdor ima dovolj časa in dosti trdne vere, lahko zasleduje, ali se bodo vsa prorokovanja uresničila.

Narodno gospodarstvo.

Gospodarjeva dela meseca januarja.

Razumen gospodar nikoli ne počiva. Ta mesec ima razvščena svoja opravila tako-le:

1. V hiši in na dvorišču. Prva skrb mu bode, da je tukaj vse v redu in snažno, ker od nereda in nesnage na domu izvira lahko dosti slabega n. pr. nastati zamorejo bolezni med ljudmi in živino. K novemu letu si sestavi razumen gospodar tudi račun o dohodkih in stroških preteklega leta ter izračuni kako bo izhajal in gospodaril v tekočem letu.

2. V kleti in shrambi pazi na to, da se mu ne pokvari pohranjeni pridelek, kakor repa, zelje, krompir itd., ter da mu ne zmrznejo. Krompir zbira, da mu ne segnije. Ker se ta mesec koljejo avinje, gleda gospodar na to, kako bode spravil meso in mast, da se ne pokvari.

3. Krčmar ali kletar mora ta mesec mlado vino pretakati. Posodo v katero vino pretaka, mora dobro očistiti in zažveplati. Pivnica se mora o lepem vremenu zračiti.

4. V hlevu. Tu treba gledati, da vlada snažnost. Ni dosti, da se žival primerno krmi, marveč treba jo tudi čistiti od gnoja, blata in prahu, ker le tako se bo žival lepo razvijala in redila. Molzne krave treba hraniti razun s suho, tudi s krepko hrano. Kak lep solnčen dan se hlevska živina izpusti tudi na prosto, da se giblje in oddahne.

5. V perutnjaku treba paziti, da kurjad ne zebe. Treba jej dajati tople vode in med zrnje kako perjice zelenja. Gledati se mora tudi na to, da ima žival nekaj peska ali zdrobljene prsti, kjer se more „kopati“.

6. V svinjaku bode gledal pameten gospodar, da je dovolj suhe slame in da piča ne leži v gnoju in blatu.

7. V vinogradu se prične rigolanje trsja za pomladno sadenje. Pripravljajo se koli in vozi se gnoj. Trsje se čisti od gnjiladi in zalege podlubaden; tudi se mora snažiti in prati ona trta, ki je trpela na „črnem raku“. V ta namen se vzame 30 kg zelene galice na 100 litrov vode, a temu se pridoda pol litra žveplene kisline.

8. V sadovnjaku treba čistiti sadno drevje od goseničnih zaleg, subljadi in mahu. Krvavo uš se ukonča z zmesjo od 100 litrov vode, v kateri se raztopi do 20 kg neugašenega apna, v to zmes se še vlije 1 liter petroleja in dva škafica ilovnate vode t. j. vode, v kateri se je razpustila ilovica.

9. V vrtu se prekopavajo prazne gredice, da pridejo korenine in seme pleva na površje in potem zmrzne; na ta način se tudi uničijo lečinke raznih škodljivih metuljev in mrčesov. Predno se prekopava treba vsakako, da se vrt pognoji.

10. Na polju in travniku je zdaj čas, da se izkopljejo odvodni jarki in se čistijo krtine. Na polje se izvažata tudi gnoj, kjer se spravi na kupe in pokrije z zemljo.

11. V čebelnjaku se mora paziti na čebele da ne zmrznejo in da imajo dosti hrane. Tudi treba paziti, da ne pride vlaga v panje, ker bi začeli plesniti. Tudi miši se rade priplazijo do čebel.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

Loterijske številke.

17. januarja.

Dunaj 31 87 84 64 26
Grac 74 33 46 24 34

Tržne cene.

Za 100 kg.

Kava: Santos . . .	K 190—	do 200—
„ Sandomingo . .	240—	260—
„ Java	240—	260—
„ Portorico . . .	260—	280—
„ Ceylon	320—	360—
Slakdor	88—	89—
Špeh	160—	180—
Petrolj v sodu . .	32—	33—
„ zaboju	10 50	11—
Maslo surovo . . .	170—	190—
„ kuhano	200—	220—
Otrobi debele . . .	10 40	12—
„ drobne	10 40	11—
Turšica stara . . .	16 40	17—
„ nova	15—	16 60
Oves	15—	18—

Moka ogerska:

št. 0 K 30— št. 1 K 28 80 št. 2 K 28 20
„ 3 „ 27 80 „ 4 „ 27— „ 5 „ 26—
št. 6 K 24—

Javna dražba.

V Biljani se bode oddalo na dražbi dne 31. januarja t. l. od 10. do 12. ure predpoludne v občinskem uradu na Dobravem, delo daljšanja in popravljanja župne cerkve v Biljani. Delo je prevdarjeno na 7800 K. Vsak dražbenec mora pred dražbo položiti 10% varščine.

Delo se odda onemu, ki da najugodnejšo ponudbo.

Dražbeni pogoji, načrt in troškovnik so razpoloženi na ogled v občinskem uradu v Biljani.

Županstvo v Biljani

16. jan. 1903.

Sfiligoj, župan.

„Centralna posojilnica“

v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, sprejema hranilne vloge, katere obrestuje po 4%, polmesečno; nevzdržene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje posojila udom na osebni kredit po 6% in na vknjižbo po 5%.

Sprejema člane z glavnimi deleži po 200 K in z opravnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za nalaaganje in vračanje so na razpolago poslovnice c. kr. poštne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštne stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj in ob ponedeljkih in četrtek tudi popoldne od 2—4 v ulici Vetturini 9.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznicu

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo

prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlinu v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užigalice. — V zalogi se dobé tudi testenine tvrdke Žnideršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semeniški ulici h. št. 1.
(v lastni hiši.)

Mladenic

lepega obnašanja v sežanskem okraju, s posestvom vrednim nad 35 tisoč kron, obstoječim iz hiše, njiv in travnikov, želi se ssnaniti v dekletom lepe sunanosti, iz poštene kmetijske družine, ki ima štiri do pet tisoč kron gotovine in veselje voditi kmetijstvo v žensko področje spadajoča dela. Prednost imajo one, ki živé pristariših na deželi. Leresne ponudbe, če je mogoče s sliko, naj se pošljejo na upravnistvo „Gorice“ pod naslovom: „Resna ponudba“.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7

v hiši g. Jerneja Kopača

izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini za obilna naročila.

Peter Drašček,

trgovec jedilnega blaga v Gorici,

Stolna ulica št. 2.

Priporoča se p. n. občinstvu v Gorici in z dežele. Prodaja kavino primeso, sladkor, milo, slanino, riž, maslo surovo in kuhano, olje, moko iz Majdičevih mlinov in vse jestvine.

Zaloga žveplenk

sv. Cirila in Metoda.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih,

briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Anton Kuštrin

Gosposki ulici h. št. 25,

(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Ceylon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnideršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlinu v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanje po 5 Kg. na vse kraje.

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev v Gorici

Stolna ulica št. 2.

Prodaja stroje tudi na tedenske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti Priporoča se slav. občinstvu.

15⁰⁰

pod navadno ceno razprodaja

radi poznega zimskega časa

J. Zornik

Gorica, Gosposka ulica 7,

vse zimsko blago, kakor n. pr. krasne volnene šerpe, rute, podoblike, vsakovrstno Jaegerperilo, rokavice, nogavice, bluze, volno, kožuho, zimске čevlje itd. — Nikdo naj ne zamudi te lepe prilike za ceni nakup!

Pisarniske in šolske potreščine, raznovrstni papirnati stvori

po najnižjih konkurenčnih cenah:
Molitvene knjige . . . od — 24 v navgor
Žepni nožiči — 50 „ „
Mošnički za denar . . . — 20 „ „
Tobačnice in smodčnice . — 80 „ „
Zavitki, kuverte 100 . . — 50 „ „
Papir: pisemski 100 pol . — 60 „ „
„ uraden bel 1000 pol . 6— „ „
„ za maslo ovijati kito . 1 40 „ „
„ za cigarete 100 snop . 2 20 „ „
Posetnice s tiskom 100 . 1 20 „ „
Tiskovine za duhovnije in županije po ceni „Narodne tiskarne“ v Gorici. — P. s. Za povoljno postrežbo treba v naročilu navesti približno ceno. Itd. itd.

V Gorici G. LIKAR,

med Semeniške ulice proti Placuti 10.

„Narodna Tiskarna“

*** v Gorici, ulica Vetturini št. 9 ***

je preskrbljena z povsem novimi črkami, okraski in finim papirjem, ter more prevzeti vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela z zagotovilom točne in strokovno pravilne izvršitve v moderni in okusni obliki po tako nizkih cenah, da se ne boji nikake konkurence

V zalogi ima vse tiskovine za duhovnije, županstva in druge urade na močnem papirju, ter na prodaj ima knjige: Ilijado, Tri igre, za slovensko mladino in Zgodovino
*** tolimnske šole ***

TISKA:

„GORICO“

ki izhaja dvakrat na teden v dveh izdajah, ter stane na leto 8 K, pol leta 4 K četrt leta 2 K

TISKA:

„PR. LIST“

ki izhaja vsak četrtek ter stane na leto 4 K, pol leta 2 K, za manj premožne celo leto 3 K

TISKA:

brošure * * *
* * * diplome
trgovske račune
cenike * * *
vabila na karton
* * * in na papir
sprejemnice *
* * * za društva
pisma in zavitke
s firmo * * *
* * * etikete
za vsakršno *
* * * porabo
plakate * * *
v raznih barvah
* * * in velikosti
i. t. d.

TISKA:

* * * pobotnice
računske sklepe
* lične tiskovine
za industrijo *
* * * trgovino
in obrt * * *
* * * posetnice
razne velikosti *
* * * in oblike
z zavitki * * *
* * * zaročnice
in poročnice *
* * v elegantnih
škaflih * * *
ter osmrtnice v
* raznih oblikah
i. t. d.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v "Narodni tiskarni", ulica Veturinih št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnine pa na upravnništvo "Gorice". Oglasi se računijo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako padne na dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemnik ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tabakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Namskih ulicah po 8 vin.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska "Narodna tiskarna" (odgov. J. Marušič).

Razmere na Francozkem in naša država.

Tu in tam je vredno zanimati se nekoliko zato velezanimivo "moderno francozko", — saj se tudi Francozi včasih zanimajo za nas in našo državo. Nedavno je francoski list "Figaro" prinesel članek, s katerim se peča po malo vse evropsko časopisje. "Figaro" namreč piše o neizogibnem razpadu naše države. Ta razpad da morajo povzročiti neprestani narodnostni boji v monarhiji, posebno pa sovražstvo med Nemci in Slovani. Ta boj se bode naravno tako pojstril, da poseže vmes Nemčija v prilog Nemcem, Rusija pa v prilog Slovanom. Konec teh "intervencij" pa da bode — delitev monarhije.

List "Figaro" je torej natančno naslikal usodo, ki čaka našo državo baje že v doglednem času. Zdaj pa pogledajmo mi malce v Francijo da vidimo, ako ne čaka — in morda tudi že v doglednem času — jednaka ali vsaj podobna usoda tudi njo.

Sumljiva znamenja kažejo, da niti Francija niti Francozi niso več to kar so bili v onih časih, ko je Francija slovela kot močna in bogata država, — namreč navdušeni rodoljubi. V Francijo se je po usodni vojni leta 1870—71 zaneslo toliko državnemu in narodnemu obstanku nevarnega tujega gradiva, da so postale v njej danes mogoče stvari, v očigled katerih bi se zadnji Napoleonov mušketir v grobu obrnil, ako bi vedel o njih: Krščanska zavest in morala sta padli na najnižji nivo in narodno izdajstvo je na dnevnem redu. "Dokler je bil Francoz dober kristjan", tako je vzkliknil na nekem shodu neki monarhistični kandidat, "je bilo dobro za francozko domovino, ko pa je izginila iz nje verska zavest, premagal jo je sovražnik in danes sama ob sebi razpada".

Kako resnične so te besede, dokazuje pač dejstvo, da je v Franciji mogel priti na krmilo vlade mož, ki s sovražno roko odstranjuje vse, kar je še zdravega na francozkem telesu. Ni treba še doka-

zovati, da so verske kongregacije storile za dobro Francije več nego more storiti deset Combesovih vlad, kajti če bi ne bile storile družega, vzgajale so v narodu zdravi francoski patriotizem. In te kongregacije je ta človek začel odstranjovati na način, kakor bi bile one nasprotno od tega kar so, namreč kakor bi bile za obstanek države najnevarnejše institucije.

Nedavno pa se je ta mož tako-le izrazil: "Moj trden sklep je, da, ako ostanem še dve leti na krmilu, do tedaj na Francozkem ne bode več nobene kongregacije, ne ženske ne moške, ne avtorizovane in ne avtorizovane". Torej niti ne takih, katerim danes isti Combes postavno dovoli obstanek. Vidi se torej, da morajo tega moža voditi še vse drugi nego samo politični nagibi.

Dočim pa Combesova vlada z vso brezobzirnostjo zatira katoliške kongregacije, pa ista vlada očitno širi — pruski protestantizem v Franciji. Dokaz temu je že čez 1000 protestantskih župnij v državi in pa dejstvo, da je v tekoči proračun vlada postavila nad poldrugi milijon frankov za vzdrževanje protestantizma in protestantskih šol. Ako to ni narodno izdajstvo, kaj naj je potem? Reči se mora: Nemčija v Franciji jaše hitro in prijahala bode do cilja, kajti Nemčiji je resno do tega, da odstrani iz Evrope svojo najhujšo nasprotnico Francijo ker potem jej bode — tako vsaj upa — s pomočjo (razpada?) Avstrije lahka stvar proti — Rusiji.

In kako raste moč sovražnikov Francije, to dokazujejo zopet dopolnilne volitve v francoski senat, ki so se vršile v početku tega meseca. Pri teh volitvah je bil na delu ves izdajski prisojdivski aparat in izid istih je bogato povračilo za to delo. Pri teh volitvah je bilo izvoljenih 64 vladinih pristavev nasproti 32 protivladinih. Combes je torej nad vse zadovoljen z izidom teh

volitev in svojo zadovoljnost je že pokazal s tem, da je razpustil zopet nekaj katoliških kongregacij in je desetim dekonom v škofiji Vannes odtegnil plačo. Posledice vladine zmage v senat pa so se pokazale tudi pri volitvi zborničnega predsednika. Pri tej volitvi je zmagal socialni demokrat Jaurès (čita: Šore) z 214 glasovi. Po volitvi so vzklikali njegovi somišljeniki: "Živel socializem!" ter mu zmage pijani stiskali roke. Jeden nasprotni poslanec pa je vzkliknil: "Živela Alzacija-Lotaringija!" Pomen tega vzklika pa najbolj pojasnjuje nacionalistično novinstvo, ki imenuje Jauréta "sovražnika vseh prijateljev in prijatelja vseh sovražnikov Francije" in ki dostavlja, da ne bode dolgo, ko bode celo nemški cesar Viljem lahko predsednik francoske zbornice.

Da se vzpizori v Franciji po teh volitvah še hujša gonja proti katoličanom, je samo ob sebi umevno, ker "boj proti katoličanom itak stoji zapisan v političnem kodeksu — Vsenemčije".

Po vsem tem si torej "Figaro" lahko napravi paralelo mejrazpadom Avstrije in razpadom — Francije.

Politični pregled.

Državni zbor.

Tako dolge seje, kakor je bila zadnja seja poslanske zbornice, ki je trajala 54 ur, naš parlament še ni doživel. Zadnja seja poslanske zbornice, ki je pričela v četrtek dne 15. t. m. ob 11. uri predpoldne, trajala je s triurnim presledkom, do 4 $\frac{1}{2}$ popoldne v soboto. Če je že devetorica čeških radikalcev in čeških agrarcev bila v stanu vstrajati toliko časa, koliko časa bi pa še le vztrajali vsi češki poslanci, ako bi se hotelo premagati njih obstrukcijo s tem, da bi se jih hotelo utruditi, kar se je hotelo doseči in se je tudi deloma doseglo nasproti zgoraj omenjeni devetorici. Poleg tega je treba še opomniti, da je imela omenjena devetorica le devetnajst nujnih predlogov na razpolaganje in da ni mogla več priti do drugih, kjer je za vsak nujni predlog potreba dvajset podpisov, a jih devetorica toliko ni mogla spraviti skupaj, ker so Mladočehi sklenili, da zaustavijo

obstrukcijo gledé prve točke dnevnega reda, namreč gledé bruseljske pogodbe. Ako bi tega ne bilo, potem bi tudi nujnih predlogov ne zmanjkalo in tako bi obstrukcija trajala lahko mesece in mesece, predno bi zamogla zbornica po določenih sedanjega državnoborskega opravilnika priti do razprave prve točke dnevnega reda. Iz tega je razvidno, kako potrebna je preosnova državnoborskega opravilnika, ako se noče še nadalje pustiti, da vsaka še tako majhna pečica poslancev onemogoči parlamentarno delovanje.

Torej posrečilo se je vendarle spraviti v soboto prvo branje zakonskega načrta gledé bruseljske sladkorne pogodbe pod streho ter ji zbrati posebni odsek, kateri ima nalogo, da se o tem predmetu posvetuje ter o njem poroča zbornici v jedni prihodnjih sej. Jutri ob 11. uri predpoldne ima poslanska zbornica zopet svojo sejo.

Avstro-ogrška nagodba.

V petkovi seji je ministerski predsednik dr. Körber površno označil razne točke in zakonske načrte, katere obsega nagodba med obema državama polovicama, ki se je sklenila dne 31. decembra 1902. Obrisi teh točk in zakonskih načrtov, katerega je podal dr. Körber poslanski zbornici, je napravil na poslance še precej ugoden utis in se že danes od raznih strani priznava, da je dr. Körber v resnici znal med nagodbenimi pogajanjimi, braniti koristi tostranske državne polovice. Sedanja nagodba, ki bode trajala 10 let, obsega marsikaj dobrega za našo državno polovico, česar se je pogrešalo v poprejšnji nagodbi.

Cesarjev manifest?

Poljski list "Przedswit" piše, da je doznal iz gotovega vira, da izda naš cesar v kratkem ta-le manifest: "Mojim dragim narodom! Dal sem Vam pravice, ki jih hočem verno in pošteno varovati; tej svoji odločbi sem pripravljen žrtvovati vse, razun dobra države. Toda tužno stanje stvari in narodovega zastopništva, posebno v zadnjih letih, me sili, da v obrano pravic, kojih celokupnost mi je pri srcu, podvzamem resilne korake. Naročil sem tedaj svoji vladi, da mi predloži v najkrajšem času projekt o premembni reda dosedanjega parlamentarnega zasedanja, a za ta projekt bo podlaga: reforma volilnega reda za državni zbor in deželne zbornice, ki bo odgovarjala duhu časa. Po resnem proučenju teh dveh pro-

LISTEK.

Iz arhiva grofa Sig. Attemsa v Podgori.

(Konec.)

V vasi Gorici je leta 1481 imel takratni goriški grof svojo hišo in lopo (št. 76). Neka druga lopa (logia) se omenja pri pokopališču farne cerkve (št. 79). V vasi Gorici je bil neki dvor (hofstat), katerega je Wolfgang Statzner leta 1501 dobil od kralja Maksimilijana v fevd (št. 95). V istem kraju so Vid in Frančišek iz Dornberga ter Peter Rafael takrat imeli svoje hiše, Sigmund „vnder der Vesten“ svoj skedenj in vrt ter Virgilij „vom Graben“ pa svojo brajdo (št. 95). Kakor so imeli prebivalci zgornjega dela Gorice svoj javni prostor ali plac, tako tudi prebivalci spodnjega dela (platea inferioris Goritie) (št. 113).

V spodnjem delu Gorice je že v 14. stoletju stal utrjen stolp ali turen. Zadaj za tem turnom se je na eni strani razprostiralo goriško polje (hinter dem turm in dem veld) (št. 54, 57, 74, 92, 111). Na drugi strani so pa bile hiše „pod turnom“ (de sub turri) tam, kjer je sedaj goriško predmestje Št. Rok ali Podturen (št. 89).

Neka druga, turnu podobna utrdba je bila pri Soči tam, kjer je bil na-

pravljen most čez njo. Nemci so jej rekli „Isnitzthurm“ (št. 114). Vladarji so izročali varstvo tega turna posebnim kapitanom. Leta 1522 je bil Konrad iz Orzona tu za kapitana (št. 117).

Poglejmo nekoliko po goriški okolici. Tu imamo Travnik, kjer je bil že leta 1519 poseben prostor, namenjen javnosti (super Traunich iuxta platea Traunich) (št. 113), potem cerkev sv. Klare (št. 93), dalje Rafut (in dem Rafaltdt) (št. 74, 92, 111), Staro goro (in monte Stara gora, in dem alten perg) (št. 44, 74, 76, 89, 92, 94, 110, 111) in gozdič Liškur (Lescur, Lyskur) v bližini Stare gore (št. 89, 93). V goriški okolici so pa bili še drugi kraji, katerih lega je manj znana, tako Sublevada („in loco dicto Sublenada pertinente Goritie“) (št. 113) (Sublenada-Pod Livado?), potem Reanberg (Rennberg, Ramberch) in pa Rennweg (št. 57, 74, 92, 111, 113). Omenja se, da je leta 1508 rastle v goriški okolici mnogo hrastov in le malo drugih dreves (št. 104).

V imenovanih regestih so navedeni nekateri goriški glavarji (capitanei), namreč Ivan Rabatta (št. 52) in Gotardus Krayger (št. 55), potem vicekapitani, kakor Wolfgang Elacher (št. 83), Hieronimus de Attemis (št. 96, 97, 99, 103) in Jurij de Ezech (št. 107).

staldov po goriški okolici (gastaldius contrate Goricie) se omenjajo Urban Jernejčič (št. 78), Ludovik Spindler (št. 83) in Matevž Tauber (št. 127). — Leta 1508 so Benečani postavili Petra Venerija za svojega provizorja v Gorici (št. 104). Pod habsburško oblastjo sta bila leta 1510 Andrej Harrer oblastnik (phleger) v goriškem gradu ter Lenard iz Ortzona pa upravitelj (verweser) goriškega glavarstva (št. 105). — Izmed števila notarjev so nam iz rečenih regestov znani: Matevž (št. 52), Nikolaj (št. 52), Friderik, sin ranjkega Nikolaja iz Tolmina (št. 55), Marko, sin notarja Nikolaja (št. 56), Anton, imenovan de Bethe, ki je prišel iz Čedadu (št. 61), Ivan Ketner, ki je bil ob enem tudi sodnik (št. 72, 73, 76, 77, 78, 79, 83, 84, 89), Nikolaj, sin ranjkega notarja Marka (št. 79) ter Jakob Florius, ki je prišel iz Portogruara (št. 106, 107, 120, 127). — V imenu takratnega goriškega grofa je leta 1405 Jurij iz Groppensteina razsojeval prepire (št. 52). Hieronymus de Attimis je bil nekaj časa kancelar v Gorici (št. 112, 115). V neki listini iz leta 1471 se omenja Matevž „Schulmeister“ kot posestnik neke brajde v goriški okolici (št. 74). Če beseda Schulmeister na dotičnem mestu ni priimek, bi smeli

takrat v svoji sredi imeli tudi šolo in učitelja.

Kar se tiče prebivalcev, ki so v 15. stoletju živeli v Gorici, lahko v marsikaterem trdimo, ako se oziroma na njegovo ime, da je bil slovenske narodnosti, tako n. pr. Lucija Jeruzalemka (št. 57), Urban Jernejčič (št. 77, 78), Rafael Ivančič („Ibancicz“) (št. 79), Friderik Hrovatin (št. 78), Petelin (št. 78, 86), Matija Slana („Zlana“) (št. 89) itd. — Med prvotno prebivalstvo se je naselilo precejšnje število Nemcev, kar bi smeli sklepati iz dotičnih nemških imen. Omenjajo se: Ivan Kuchler in Jurij Stier, ki sta prišla z Bavarskega (št. 55), Peter Snabil (št. 56), Jakob Spinnär (št. 72), krčmar Lenart Greiner (št. 72), Erazem Praittnawer (št. 72), Ivan Prettenawer (št. 68), čevljar Ivan Hunt (št. 73), strojar in štacunar Peter Meilinger, ki je bil frankovskega rodu (št. 84), Hofar (št. 78), hišni posestnik Henrik Schütze (št. 79) in drugi. Mnogo jih je prišlo iz Italije, da so se potem naselili v Gorici, kakor Tramontanus, ki je prišel iz Čedadu (št. 56), notar Jakob Florius je došel, kakor smo že omenili, iz Portogruara. Na ta način se je v Gorici čedalje bolj množilo število Neslovencev.

Nekatere obrtnike in roko-

jektov jima bom podelil cesarsko sankcijo.

Reforme v naši armadi.

Komaj je rešeno eno kritično vprašanje med obema vladama, namreč nagodbeno vprašanje, že je na vrsti drugo, in sicer novi vojni zakon. In tudi to vprašanje hoče biti rešeno. Parlamentoma je zdaj predložen samo načrt vojne postave za dobo enega leta, a v vojni upravi se na vse pretege dela na to, da se prouči vprašanje o dvestletni vojaški službi. Vprašanje o dvestletni vojaški službi, kakor je upeljana v francoski armadi, je postalo tudi v Avstriji akutno. V vojnem ministerstvu se niso še prav odločili za to; ali to vprašanje je v zvezi z povišanjem števila novincev. Ogrska zbornica najbrže še ta mesec sprejme predlog o dvestletni službi ki so ga stavile tako opozicijske, kakor i vladine stranke. Vojno ministerstvo zdaj z vsi marljivostjo izdelava obširen ekspozé o dvestletni vojni službi im jemlje pri tem dele v obzir izkušnje drugih držav.

Ob enem se v vojni upravi dela na novem oboroženju topništva. Razne komisije poskušajo razne modele novih topov in se jim pri tem zelo mudi. Novih iznajdb za topove je toliko, da jih prihaja vsak dan po nekoliko v ministerstvo. Vlada se bo torej v kratkem morala odločiti. Vprašanje o novem vojnem zakonu je torej združeno z vprašanjem reorganizacije v topništvu, ali poslednje zahteva zopet ogromnih žrtv od prebivalstva. Te naloge morata rešiti parlamenta še to leto in oba zastopa se bodeta potrudila, da za žrtve, ki jih dovolita za povišanja števila novincev in novega orožja dobimo tudi dvestletno vojaško službo. Merodajni krogi pravijo, da o ugodni rešitvi teh vprašanj ni nobenega dvoma.

Nemški prestolonaslednik potuje v Rusijo.

Nemški prestolonaslednik se je 15. t. m. odpeljal v Petrograd. Namen potovanja ni znan.

Novoletni vprejemi na ruskem dvoru.

V sredo so se vršili na ruskem dvoru navadni novoletni vprejemi. Car vzprejel je jako prijazno voščila od italijanskega in francoskega poslanika, ne pa tako od turškega, nasproti katerega mu je bil car Nikolaj jako hladan. — Došlo so ter se odpisale jako prisrčne častitke srbskemu kralju ter črnogorskemu in bolgarskemu knezu. Italijanska kraljica Helena je brzojavno čestitala carici ter izrazila svoje veselje nad tem, da bo v kratkem videla carico v Rimu.

Kriva poročila o Rusiji.

Ruski listi protestirajo proti razširjevanju krivih poročil o Rusiji. Razni Rusiji sovražni listi prinašajo namreč ven in ven pravljice o neredih na ruskih vsučiliščih, o političnih demonstracijah ruskih dijakov itd. itd. Ti listi so n. pr. pisali, da je iz Moskve izgnanih dvajset tisoč brezposelnih delavcev, da so se dogodili veliki neredi v Saratovu in potem, da so aretirane v Petrogradu odlične osebe. Vsa ta poročila so zlobna izmišljotina Rusiji sovražnih elementov. No, da je tržaški „Piccolo“ jeden tak „vir“, to je tudi že znano.

Sultan v ataki.

Glasom najnovejših poročil iz Carigrada se nahaja turški sultan v precejšnji stiski. Na eni strani zahtevajo od njega

rici, smo že navedli, tako n. pr. krčmarja Greinerja, čevljarja Hunta ter strojarja in štacunarja Meilingerja. Znani so pa še drugi, kakor krojač Marin (št. 73), štacunar Lavrenc (št. 73), štacunar Krištofor (št. 79) itd. Med goriškimi meščani se omenjajo bratje Nikolaj, Ivan, Lenart in Andrej Pecel (št. 57).

Znane so nekatere plemenitake rodovine, ki so v 15. stoletju imele razna posestva v Gorici ali pa v njeni okolici, tako n. pr. Attemsi (št. 76, 77, 78, 79, 84, 86, 89), Bruederli (št. 74, 78, 79), Rabatta (št. 57), Thurni (št. 57, 74), Prodolonerji (št. 79, 84), Rihenberžani (št. 57, 74), de Postcastro (št. 76), Orzonci (št. 89) in drugi.

Razen Gorice se v rečenih registih navajajo tudi drugi kraji po Goriškem, katerih pa tu ne bomo naštevati. Omenimo naj le, da Izvestja Muzejskega društva za Kranjsko že 12 let izhajajo v Ljubljani. Vsak letnik ima po šest šestkov ter stane 4 K. Ne samo v letošnjih Izvestjih, temuč tudi že v prejšnjih letnikih je bilo priobčenih več sestavkov, ki bolj ali manj razjasnjujejo preteklost goriške dežele in njenih posameznih delov.

temeljnih reform za vijalet v evropski Turčiji, na drugi mu pa primanjkuje energije ter drobiža, da bi izvel vse, kar se zahteva od njega. Diplomacije ga vznemirjajo v enomer, a tudi Seih-ul-Islam mu ne da miru. Nedavno je imel ta v državnem svetu vpričo sultana nekako tak-le nagovor: „Kaj naj neki pričakujemo od države, v kateri so prazne džamije, a polne pivnice. Turške žene hodijo na prostem z nezastrtim obrazom, otroke nam vzgajajo nemške in francoske, po največ iz domovine pregnane odgojiteljice, naši častniki in uradniki pa popivajo doma in celo v uradu. A lah je obrnil svoj obraz od nas in od tu do popolnega propada naše domovine je le en korak“. Te besede so na vse napravile zelo vničevalen vtis. Njih prva posledica je znana stroga prepoved pijančevanja. Vsak uradnik, kdor pije v javnem lokalu, izgubi službo. Vsled tega se doma tem bolj pije. V svoji veliki stiski se je sultan brzojavno obrnil do kneza Ferdinanda in ga prosil, naj ga ne zapusti. „Skušajva“, pravi sultan, „odvrniti katastrofo“, ki preti od skupnih sovražnikov Turčiji in Bolgariji.“

Prebivalstvo goriških občin in krajev.

(Dalje.)

Sodni okraji, občine in kraji	Prebivalstvo	Prebivalstvo	Prebivalstvo
	1. 1890	1. 1900	Prebivalstvo
Sodni okraj Kobarid:			
1. Breginj	1240	1272	+ 32
Breginj	666	679	+ 23
Logje	399	394	- 5
Robedišče	185	199	+ 14
2. Dreznica	955	1012	+ 57
Dreznica	317	343	+ 26
Jezerca	69	69	
Koseč	149	156	+ 7
Magozd	133	140	+ 7
Ravna	327	304	- 23
3. Idrsko	604	597	- 7
Idrsko	539	524	- 15
Mlinsko	65	73	+ 8
4. Kobarid	1168	1237	+ 69
Kobarid	760	818	+ 58
Sužid	254	273	+ 19
Svino	154	146	- 8
5. Kred	1353	1380	+ 27
Borjana	479	532	+ 53
Kred	428	391	- 47
Potoki	184	178	- 6
Staro Selo	262	289	+ 27
6. Livek	612	596	- 16
7. Ljubušnje	1544	1532	- 12
Kamno	439	413	- 26
Krn	173	175	+ 2
Ladri	216	202	- 14
Ljubušnje	113	115	+ 2
Selce	61	51	- 10
Smast	261	279	+ 18
Vrsno	281	297	+ 16
8. Sedlo	809	816	+ 7
Homec	61	57	- 4
Podbela	240	244	+ 4
Sedlo	300	328	+ 28
Stanovišče	208	187	- 21
9. Trnovo	309	303	- 6

(Dalje pride.)

Domače in razne novice.

Imenovanje. — Avskultant pri tukajšnjem okrožnem sodišču g. dr. Franc Bressan je imenovan za konceptista v železniškem ministerstvu.

Za „Šolski Dom“ so vplačali za mesec december p. n. gg.: prof. Bežek Viktor 2 K, dež. posl. Bolko Leopold 10 K, prof. Jakob Čebular 2 K, okr. šol. nadz. Finžgar Franc 4 K, sodni tajnik Fon Josip 2 K, sodni svetnik Gabričič Mihael 2 K, J—k A. 2 K, notar Kavčič Josip 2 K, kaplan Kovačič Alojzij 2 K, odvetnik. konc. Kovačič Srečko 2 K, „Krojaška zadruga“ 20 K, kaplan Ličan Josip 3 K, vadm. učitelj Mercina Ivan 2 K, prof. Novak Gustav 2 K, dr. A. N. Papež 2 K, dr. A. Pavlica 5 K, kavarnar Pečenko Filip 3 K, rač. nadsvetnik Pirjevec Ivan 2 K, uradnik „Centr. pos.“ Premrou Svetoslav 2 K, prof. Gvaiz 2 K, prof. A. Šantel 5 K, kaplan Setničar Fran 2 K, vadm. učitelj Sivec Fran 2 K, vadm. katehet Tabaj Andr. 2 K, not. kandidat Terkuč Ferdinand 2 K, trgovec Zornik J. 2 K, krojač Čnfer Franc 2 K.

Naše upravnistvo je prejelo: Bogdan Reven 10 K, duhovnik iz okolice 10 K, Batič Valentin, kaplan v Tolminu 10 K, Murovec Ivan, dekan v Cerknem 20 K, Vidmar Ivan Nep. dekan v Bovecu 10 K, Franké Franc, vikar v Oseku 5 K (ravno toliko za „Alojzijevišče“), zamorec v bralnem društvu v Oseku 1 K 20 vin.

Predsedništvu je poslal Ivan Golja, c. kr. fin. svetnik v pokolu 20 K.

Vsem rodoljubnim darovalcem bodi izrečena iskrena zahvala!

Času primerna premišljevanja.

Dr. Henrik Tuma čuti v sebi poklic, katerega mu pa noben razsoden človek ne priznava, da hoče nam goriškim Slovincem narekovati, koga naj si izberemo za svojega voditelja. Pred par leti in dokler je njemu tako kazalo, bil je dr. Tuma mnenja, da bi morala v naših občinah duhovščina prevzeti nekako vodilno ulogo. Ko se mu je pa ta zamerila, ker je prehitro spoznala, kam pes tace moli, začel je proti nji najodurnejšo gonjo in odreka ji danes vsako pravico vtikati se v naše javne zadeve. Zdaj pa nam hoče ta mož diktirati nove voditelje. Ti pa so naši ljudski učitelji. Dočim se ni ta mož do pred par leti prav malo ali čisto nič brigal za naše ljudske učitelje, potezati se je začel v zadnjem času z nenavadno vneto za nje ter našel je v njih jedino prave rešitelje in voditelje našega ljudstva. To se je posebno pokazalo pri razpravi o zboljšanju učiteljskih plač, ki se je vršila v zadnjem zasedanju našega deželne zboru. Dočim so se učitelji zadovoljili z načrtom zakona, katerega je izdelal dotični šolski odsek hotel je dr. Tuma celó preko želj učiteljev še za mnogo povišati njih dohodke. Od kod izvira vendar ta prevelika skrb dr. Tume za naše učitelje, ko je bil i dr. Tuma še pred par leti mnenja, da so naši učitelji dovolj plačani in da ni sploh potreba, da učitelj vsak dan je meso. Tudi o izobrazbi naših učiteljev ni imel dr. Tuma še pred par leti posebno ugodnega mnenja, dočim jih danes v vsakem oziru povzdiguje v deveta nebesa, ter jih hoče po vsi sili postaviti našemu ljudstvu za voditelje. Ali prepričani smo, da bi bil dr. Tuma koj jutri drugega mnenja, ako bi ne hoteli učitelji več plesati, kakor bi jim on godel, ter da bi bil on prvi, ki bi v tem slučaju glasoval zoper povišanje učiteljskih plač, češ, kje naj vzame naš ubogi posestnik denar, da bo zamogel premagovati doklade, katere mu bode provzročevalo to povišanje učiteljskih plač. Kričati in grmeti bi začel dr. Tuma po kmetskih shodih, katere bi prirejal v ta namen rekoč: Podlaga slovenskega naroda je slovenski kmet. Kmečki stan je zaradi tega za nas Slovence najimenitnejši in za to nikakor ne gre, da bi se tako imeniten stan, kakor je za nas kmečki stan, gmotno uničeval, da se zboljša stanje drugega stanu, ki je za nas Slovence manj važen od kmečkega stanu. Tako, pravimo, bi rohnel in kričal dr. Tuma po kmetskih shodih, ako bi ljudski učitelji, katerim pripisuje danes vodilno ulogo med našim ljudstvom, ne hoteli plesati, kakor bi jim on godel. Misesveda stojimo v tem pogledu gledé voditeljstva našega ljudstva na vse drugem stališču, kakor stoji dr. Tuma, ki ni hotel in noče nič drugega nego sam priti do voditeljstva, katero je hotel najprej doseči s pomočjo duhovščine, a ko to ni šlo, vrgel se je na učiteljstvo, katero hoče porabiti za to, da se po njegovem hrbtu spleza na ono mesto, po katerem tako vroče hrepeni. In se ne straši pred nobenim sredstvom, naj bi bilo to še tako usodepolno za naš narod, da le doseže svoj cilj.

Plesna vaja v Goriški Čitalnici se bode vršila v soboto točno ob 8. zvečer.

Vipavska železnica. — V kratkem dobimo na vipavski železnici še jeden tretji vlak, ki bode odhajal iz Gorice v Ajdovščino okoli poludne.

Bohinjska železnica. — Danes se dovrši politični obhod bohinjske železnice in sicer na progi od Podbrda pa do Št. Petra. Postaja pri Sv. Luciji se bode imenovala sv. Lucija - Tolmin in železniški kolodvor pomakne se bližje k sv. Luciji nego je bilo namenjeno v prvotnem načrtu. Druge postaje do Podbrda pa bodo Podmele, Grahovo, Hudajuzna in Podbrdo. V soboto se je vršil politični obhod v Solkanu. Solkanci so zahtevali, naj bi se v Solkanu napravilo postajališče za osebe in pa nakladališče za tovarno blago. To prošnjo so podpirali v imenu gozdnege erara tudi zastopniki tukajšnjega gozdnege ravateljstva. Upati je, da se ustreže ti opravičeni želji. Pri Občinah so že začeli delati predor. To delo sta prevzela bivša podjetnika vipavske železnice.

Dela za zidanje železnice preko Karavank bodo oddana še ta mesec. Kmalu začno potem zidati tudi progo. V predoru delo hitro napreduje.

C. kr. kmetijska družba. — V nedeljo se je vršila v novih prostorih c. kr. kmetijske družbe goriške dopolnilna volitev petih odbornikov v centralni odbor in sicer za skupino mesta Gorice in za goriški sodni okraj. Izvoljeni so bili gg.: Prof. Čebular, Jakoncič Anton, Klančič Anton, Mervic in dr. Tuma. Dosedaj so bili iz te skupine voljeni samo Italijani.

Razširjenje artilerijske vojašnice. Artilerijska vojašnica se razširi še za jedenkrat toliko, kakor je sedaj. Vanjo ho-

čejo spraviti vse štiri tu nahajajoče se baterije, ki se s časoma pomnože še za dve.

Opeka mu je padla na glavo.

— Ivan Sardon iz Orehovej, stanujoč na goriškem gradu, opravlja težaka dela pri popraviljanju neke hiše v Glediški ulici.

— V četrtek je vzdigaval opeko. Pri tej priliki pa mu je padel z visočine kos opeke na glavo ter ga tako močno ranil, da so ga morali koj spremiti v bolnišnico.

„Vinarsko in sadjarsko društvo za Velike Žablje in Dobravlje v Vel. Zabljah“ bode imelo dne 25. t. m. ob 2 in pol uri pop. svoj 1. občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsednikovo; 2. Poročilo tajnikovo; 3. Poročilo blagajnikovo § 14. pr. točka a; 4. Vplačevanje udnin § 6. pr., točka b; 5. Morebitni vsprejem novih članov; 6. Popolnitev odbora § 15 in 14. pr., točka b in d l. stav.; 7. Poročilo o brezobrestnem posojilu; 8. Razni predlogi in nasveti. K obilni udeležbi vabi

odbor.

Razpis natečaja za en stipendij iz ustanove Franca Ulzmana v letnem znesku 570 K za dijake srednjih ali višjih šol, iz rodbine obitelji ustanoviteljve, eventualno za take, ki so pristojni v občini Tomaj, ali v občini Lanišče in končno za dijake tržaške okolice.

Prošnje je predložiti do 15. februarja 1903 c. kr. namestništvu v Trstu. Natančnejši podatki se pozvedo na c. kr. namestništvu, na c. kr. okrajnih glavarstvih v Sežani in Kopru, na mestnem magistratu v Trstu, v občinah Tomaj in Lanišče ter od ravnateljstev srednjih šol.

Družba sv. Mohorja. — Bliža se čas, ko bo treba odposlati udnino za družbo sv. Mohorja v Celovec. Prosimo vse dosedanje ude, naj vresti ostaneji in naj poskrbijo, da še drugi pristopijo. Udnina iznaša 2 K na leto. V Gorici se udnina plačuje pri g. cerkovniku Jos. Čigo n u v stolni cerkvi.

Grozna nesreča. — V petek je šla Ana Perharc, stanujoča v ulici del Rivo št. 12, v novo luko po opravlku. Medpotoma je nalezela na nekaj raztresene kave. Videča druge ženske, ki pobirajo po tleh, se je tudi ona sklonila, ali — zadnjikrat v svojem življenju. Ne pazeča na železniške vozove, katere tam vedno premikajo, je reva prišla pod tak voz, kateri jej je odtrgal obe nogi pod koleonom. Vsled silnega adtoka krvi je takoj nastopila smrt. Truplo ponesrečenke so prepeljali v mrtvašnico pri sv. Juštu.

Zlat denar ki je pri nas od meseca septembra v prometu, znaša do danes vrednosti 245/47 milijonov kron v komadih po 10 in 20 kron. Vrnilo se je tega denarja v blagajne 116/17 milijonov kron; torej ga je v prometu še 129/57 milijonov kron.

Nadobudna mladina. — V petek so dijaki VII. razreda ljubljanske realke izostali od pouka, ne vedoč, da se akademična svoboda začenja še le po maturi.

Za obrtnike. — Trgovinsko ministerstvo je izdalo poročilo o pospeševanju malega obrta v l. 1901. Na razpolago je imelo okoli 600.000 K, posamezne dežele ter trgovske in obrtniške zbornice so prispevale nad 400.000 K. Na Dunaju se je vršilo 98 mojsterskih kurzov, katerih se je udeleževalo 1362 obrtnikov, ki so dobili okroglo 200.000 K podpore. Izven Dunaja je bilo v 124 strokovnih kurzih brezplačno poučevanih 3329 obrtnikov, več drugih kurzov je vlada z denarjem podpirala. Raznim obrtniškim drugam je trgovinsko ministerstvo dalo motorjev, strojev in orodja za 780.000 K, posojil 150.000 K, podpirala je 158 obrtniških razstav. Po posredovanju trgovinskega ministerstva so mali obrtniki za armado oddali raznega blaga za 850.000 K. — Koliko podpor so dobili slovenski obrtniki, nam ni znano.

Državna nagrada učencem glasbe. — Naučni minister je določil letno nagrado 1000 K iz državnih sredstev za učence vseh konservatorijev in glasbenih šol. Prva nagrada se podeli že tekoče leto. Prosilci za to nagrado morejo biti le učenci zadnjega leta na imenovanih zavodih in njihove kompozicije morajo biti plemenitega zadržaja kakor: opere, operni deli, oratoriji, sinfonije, overture, koncerti z orkestrom in dvorni glasbeni izdelki večjega sloga. Vsak prosilec sme predložiti le jedno svoje delo in je mora poslati naučnemu ministerstvu do 31. dec. vsakega leta; podelitev nagrade se vrši meseca julija naslednjega leta. Z ozirom na to pa je dovoljeno vložiti za tekoče leto prošnje še do 31. sušca.

Značajan učitelj. — O učitelju Mediču, ki je pri zadnjih občinskih volitvah v Jesenicah na Gorenjskem volil z Nemci piše „Slov. Narod“ da je v Ljubljani Slovenec, na Savi Nemeec, v

farovžu klerikalec, a v gostilni liberalci. Vprašamo kake značaje naj vzgaja tak učitelj med našim ljudstvom.

Srednješolstvo v Avstriji. — V Avstriji je v tekočem šolskem letu 219 gimnazij; od teh je na Kranjskem 5, na Štajerskem 9, na Koroškem 3 na Primorskem 7. Realk je v Avstriji 213. Vseh dijakov na avstrijskih gimnazijah je bilo začetkom tekočega šolskega leta 75.768. od teh je na Kranjskem 1728 gimnazijcev, na Štajerskem 2782, na Koroškem 950, na Primorskem 3244. Realce je v Avstriji ob istem času bilo 39.923, in sicer na Kranjskem 634, na Štajerskem 1116, na Koroškem 331 in na Primorskem 1727. Vseh srednješolcev v Avstriji je torej 115.691.

Srednja šola pripravnica za diurniste. — Brnsko deželno nadšolsko inšpekcijo diurnista matura protidnevni plači 2 K 60 v. Nad to avstrijsko posebnostjo vlada v prizadetih krogih veliko ogorčenje.

Velik požar. — V znani norišnici Feldhof v Gradcu je nastal včeraj velik požar.

Smrt v jahalnici. — V Gradcu je v artilerijski vojašnici konj topničarja Fr. Reichela tako sunil v trebuh, da je na mestu umrl.

Zveza slov. štajerskih učiteljev in učiteljic. — Tako se imenuje novo društvo katero so osnovali na Štajerskem slov. učitelji in učiteljice. To društvo se je postavilo na strogo narodno stališče. Dosedaj so obstajala na Štajerskem okrajna učiteljska društva, ki so odposiljala svoje odposlance k „Lehrerbundu“ v Gradec; odslej se pa to ne bo več godilo ker ima to novo društvo po svojih pravih namenih baviti se z vsemi vprašanji slovenskih učiteljev in učiteljic na Štajerskem.

Naročila na novi carinski tarif. — Dvorna in državna tiskarna vabi vse industrijske in gospodarske korporacije, naj se naroče na novi carinski tarif za ceno 30 v izvod, ki se bo pri njej dobival takoj, ko ga vlada predloži parlamentu. Ob enem naj se takoj prijavi število za željenih izvodov. V knjigi bodo tudi primerjajoče tabele med sedanjim in prejšnjim carinskim tarifom.

Posledice lažnjivih časnikarskih poročil. — Zadnjič so po dunajski židovski „Oesterr. Volkszeitung“ razni listi posneli vest, da je soprog nadvojvodine Stefanije, grof Elemer Lonyay zapustil svojo soprogo, ker je spoznal preveliko socialno razliko med njo in seboj. Ta vest je bila zlobna izmišljotina poročevalca omenjenega lista. Zdaj je pa grof Lonyay poslal listu svojega zastopnika s pretnjo tožbe. Uredništvo lista je hitro stisnilo rep in obžaluje zmoto. Dostavlja pa, da je oseba, ki je bila zmožna one laži, vredna vsega zaničevanja, tako da bi bilo pod častjo zasledovati jo sodnijsko. — Ta dostavek se da prav dobro porabiti za izvestne osebe v Gorici.

Komedija v poslanski zbornici. — Kakor je znano, so češki radikali v zadnji seji govorili izključno le v češkem jeziku, katerega podpredsednik dr. Kaiser prav nič ne razume. Navadno so se nahajali v zbornici oni sami, drugi poslanci bili so pa v koridorjih in po bufetih, kjer so dremali, popivali in tarokirali in so prišli v zbornico le ko je bilo treba glasovati. Na ta način govorili so češki poslanci kar se jim je zljubilo ter uganjali burke po svoji volji. Tako se je pripetil nek smešen slučaj, ko je govoril poslanec Kubr. Med njegovim govorom okoli jedne ure populonoči prikaže se v zbornico njegov tovariš poslanec Fressl. Ko ga Kubr zagleda, obrne se proti njemu ter ga nagovori tako-le: Hvala Bogu, da si vendar edenkrat prišel, dragi moj prijatelj. Komaj sem te čakal. Dokler si ti pri meni, sem gotov, da se ne posreči predsedniku, da mi odvzame besedo. Ako začneš ti razbijati s pokrovčki po pultu, je vspeh gotovo izdatnejši, nego ga dosežem jaz s svojim govorom. Opomniti je treba, da je Kubr nasproti Fresslu, ki je majhen močiček pravi velikan. Potolaži se potolaži, mu odgovori Fressl. Ne boj se za me, jaz že storim svojo dolžnost. Navzoči Čehi smejali so se na ves glas. Podpredsednik dr. Kaiser, ki ni ničesar razumel, gledal je ves osupnjen okolo sebe. Potem pa vpraša Fressl Kubra: Hočeš li črne kave? Ne, mu odgovori ta, jaz pijem vodo. Povej mi raje, kaj naj govorim; saj ne vem več nič povedati o zavarovanju. Govori o zavarovanju predsednika, mu odgovori Fressl. Pustimo ga pri miru, saj je dober človek, odgovori Kubr. Govori pa o zavarovanju parlamenta, mu reče Fressl. A kaj še, odgovori Kubr, saj ne bi takega zavarovanja hotel prevzeti noben zavarovalni zavod. Naš parlament je itak na smrtni postelji. In tako pogovarjala sta se ta dva poslanca.

nista naveličala in je na to začel govoriti drugi govornik. — Ali ni to letno!

Dekle, ki je tri mesece spalo. — Na kliniki psihijatra dr. Wagnerja na Dunaju, se je zbučilo te dni dekle, ki je spalo tri mesece. To dekle se imenuje Berta Fischer in je hči nekega ogrskega trgovca. Prenešeno je bilo na kliniko dr. Wagnerja dne 16. oktobra 1902. Med dolgim spanjem sta žila in srce bila popolnoma pravilna. Ako so pa vbadali dekle za iglo, ostalo je popolnoma neobčutno in se ni ganilo. Dekletu so vili dvakrat na dan s posebno pripravo redilne tekočine. Pred nekaj dnevi je začelo dekle odpirati oči in je postajalo občutljivo. Konečno pa se je do cela zdrnilo in se jelo smejati na ves glas. Dekle pravi, da ne ve prav čisto nič o tem, kar se je godilo z njim te tri mesece.

Štirinajstobčni zbor podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju. — (Dalje) Društvena glavnica je znašala koncem l. 1900/01 K 17.012.95. Pretečeno leto se je pomnožila samo za 60 K, ustanovnih prispevkov gg. dvornega svetnika dr. Mirko Ploja, Ivana Luzarja in Framč. Tom po 20 K, tako da znaša sedaj 17.072.95 K. — Prispevki udov, podpornikov in dobrotnikov so znašali 3461 K 97 v. Ti dohodki so se proti lanskemu letu zmanjšali za čez 400 K! Podpor je bilo razdeljenih 4536 K in sicer meseca oktobra l. 1901 v 8 slučajih 190 K, m. novembra v 59 slučajih 495 K, m. decembra v 62 slučajih 595 K; l. 1902 pa m. januarja v 56 slučajih 490 K, febr. v 57 slučajih 495 K, m. marca v 51 slučajih 525 K, m. aprila v 31 slučajih 360 K, m. maja v 47 slučajih 562 K, junija v 50 slučajih 604 K, m. julija v 14 slučajih 220 K. — Prisilcev je bilo 78 in sicer: 32 juristov, 31 filozofov, 4 medicini, 2 tehnika, 2 akad. kiparja, 3 agronomi, 1 eksp. akademik, 1 slušatelj v tehn. muzeju. Po kronovinah je bilo: 40 iz Kranjske, 28 iz Štajerske, 8 iz Primorske, 2 iz Koroške. Po stanu svojih starih bilo je sinov kmečkoga stanu 30, delavskega stanu 7, obrtniškega stanu 16, uradniškega stanu (prof.) 3, učiteljskega stanu 9, železniških sprev. uradnih slug in enakih 6, različnih drugih 5. — Poročili gg. tajnika in blagajnika bili ste sprejeti brez ugovora enoglasno. V imenu predstavnika poročal je g. dr. Primožič. Vse društvene knjige in blagajna so v vzornem redu. G. blagajniku dr. Kl. Se-hunu izreče zbor za njegov veliki trud v korist društva enoglasno zahvalo.

(Konec pride.)

Štrajk dunajskih krojačev. — V nedeljo so imeli dunajski krojači shod, na katerem so sklenili, da hočejo štrajkati.

Promocija dveh princev. — Na praškem vseučilišču bodeta 21. t. m. promovirana doktorjem prava brata princa Miroslav in Jaroslav Lobkovic.

Za lakotjo sta umrla poljska plemiča, mož in žena, osemdesetletni Matzkievitz in njegova soproga Viktorija. Obožala sta namreč popolnoma, ali sramovala sta se prositi. Zadnji čas sta jedla stare trde krušne skorije, katere jima je donasala neka beračica. Ko so jima posle še te skorije, nista imela nič več kaj jesti, in tako so ju našli te dni mrtva v postelji.

Na smrt obsojen prijet na Reki. — Francoskega podanika Riharda Luciena je prijel reška policija, ker je poskušal ulomiti v neko stanovanje. Sedaj se je zanj oglasila pariška policija. Pred meseci je bil Lucien pred pariško vojaško sodnijo obsojen na smrt, a posrečilo se mu je uiti, predno so izvršili obsodbo. Francoska policija ga je zasledovala kot dezerterja. Sedaj bo Lucien izročen svoji domovini, kjer mu bo v kratkem upihnjena luč življenja. Umevno je, da Lucien nima prav nič domotožja.

Žrtve igrališča Monte Carlo. — Italijanski listi poročajo, da sta zadnje dni izginila v igrališču Monte Carlo dva ruska kneza in jeden angleški lord. Sploh se poroča, da se godé tam strašne reči. Samomori, roparski napadi in umori so tam skoro vsaki dan na dnevnem redu. Čudno vendar čudno, da se kaj takega kakor je igrališče Monte Carlo ne da odpraviti.

Sneg na Laškem. — Letošnja huda zima traja v Italiji precej žrtev. Tako n. pr. se poroča iz Brescije, da je v tamošnjem pogorju vse pod snegom. Mnogo koč gorskih prebivalcev je podrtih, veliko domačih živali je poginilo vsled lakote in mraza. Pota so vsa zametana in promet z vnanjim svetom skoro nemogoč. Cesta iz Boluna v Comelico je popolnoma zasuta s sneženimi plazovi. Pri Colenzi so našli zmurneno ženo ob čeburu, ko je prala. Lakota je prignala tudi volkove iz gor v nižavo.

Sv. Marka knjižnica v Benetkah.

oni del knjižnice sv. Marka in one dvorane dožev palače, ki se nahajajo v bližini Loggia Foscaro, ker so se tu pokazale v zidovih velike razpoke.

Najnovejši oratorij Perossijev se imenuje „Sodni dan“.

Obsodba radi dvoboja. — Sodišče v Monakovem je obsodilo radi dvoboja belgijskega konzula Steuba v Monakovem na tri, deželosodnega svetnika dr. Guggenheimerja pa na štiri mesece zapora. Steube je pozval dr. Guggenheimerja na dvoboj, ker je le ta rušil njegovo rodbinsko srečo.

Čudna statistika. — Število nezakonskih otrok na Nemškem se je zadnjih deset let tako pomnožilo, da je v Nemčiji danes nad devet odstotkov nezakonskih otrok. Na 1000 slučajev smrti spada v Nemčiji 1116 slučajev rojstva, v Italiji 1107, v Avstro-Ogerski 1103, a v Franciji samo 1006.

Živ zgorel. — Na Sladki gori pri Cmurku je v petek, 2. jan. živ zgorel prevoznik (brodar) Feuerlöcherjevega broda čez Muro, Anton Schof. Zjutraj istega dne so ga našli v njegovi kolibi vsega zažganega — mrtvega. Poprej se je na-rkal žganja. Pijan je zakuril peč in se vlegel v posteljo, ki je začela goreti in je z njim vred zgorel.

Društvo proti surovim izrazom je osnoval Anglež dr. Greville Melpobe. Društvo bo vzgojevalo mladino in prirejalo javna predavanja. Ako bi se tako društvo ustanovilo tudi v Gorici, bi imelo v „Sočinem“ uredništvu dovolj opravka.

Proti pijančevanju francozkih vojakov. Ker se med francoskimi vojniki pijančevanje širi od dne do dne vedno bolj, je odredil francoski general, da bodo morali oni vojaki, ki bi bili nepoboljšljivi, nositi posebno obleko, da se jih tako javno označi kot pijance.

Serum proti tifusu. — Iz Pariza se poroča listom, da je profesor Chantemes, ki je leto in dan proučeval tifus v Egiptu, iznašel serum proti tej strašni bolezni. Strokovnjaki v zdravilstvu so mnenja, da so bili njegovi uspehi v Kairu izvanredni in da je Chantemesov serum najzanesljiveje zdravilo zoper tifus.

Smrtonosna igra. — V Ameriki so imeli nevaren sport z imenom „Football“ proti kateremu se je začel pravi boj. Pri tej igri, ki je nekaka orjaška težka žoga, je poginilo v treh mesecih 17 oseb 40 jih je ostalo pokvarjenih za celo življenje, a čez 300 je ranjenih!

Boj proti alkoholizmu na Norveškem. — Že dosedaj so bile na Norveškem postavne določbe naperjene proti pijančevanju jako stroge. S prvim januarjem t. l. pa so se določbe izdatno poostrile. Pri odmerjenju kazni zaradi zločinov, prestopkov itd. je bil dosedaj olajševalni moment, ako se je kdo zgrešil v pijanosti. Odslej naprej pa bo vsakdo, ki zgreši kak zločin ali pa kak prestopok v pijanosti, še hujše kaznovan, nego ako bi to storil v treznem stanu. Starišem, ki so pijanci, se odvzame odgoja otrok. Železnice ne smejo prevažati pijanih ljudi. Na železniških postajah ne smejo nikjer prodajati žganja. Prodaja žganja je država monopolizirala.

Najspretnejša žepna tatlica na svetu. — Iz Moskve poročajo: Vsled ovadbe nekega visokega častnika, kateremu je bilo mej vožnjo iz Petrogradu ukradenih 17.000 rubljev, je policija na tukajšnjem centralnem kolodvoru aretirala izredno elegant. krasno damo, ki je potnikom dejala, da je kneginja Cetverdinska, katero je pa policijski komisar na podlagi fotografij spoznal za nenavadno elegantno mednarodno žepno tatlico Leokadijo Kral, rojeno Varšavko. Leokadija Kral je vedno na potovanju, vozi se samo v kurirnih vlakih v prvem razredu in se vedno predstavlja za visoko aristokratko. S svojo lepoto omami mnogo moških src. Njena spretnost pri žepnih tatvinah je nepopisna. Evropska policija jo pozna kot najspretnejšo žepno tatlico, kar jih je sedaj na svetu. Dolgo časa jo ni policija mogla dobiti v pest. Ko je kralna Leokadija Kral videla, da ne more več policiji uiti, se je v preiskovalnem zaporu obesila.

Pomanjkanje konj v Indiji. — „Consular-Correspondenz“, list za trgovska in obrtna izvestja konzula naše države, poroča, da je v Indiji veliko pomanjkanje konj ter da so konji ondi zelo dragi. Zaradi tega priporoča naš konzul prizadetim krogom v Avstro-Ogerski, da se pobrigajo za to kupčijo ter pošiljajo svoje konje v Indijo. Avstrijski konji so posebno izvrstni, zaradi česar so tudi Angleži za Afriko najrajši kupovali naše konje. Ne ve se pa — in to je treba dostaviti — ako ne obstoji v nameri dobiti mnogo konj v Indijo, namen, da se Indija preskrbi s konji za sluhaj kake vojske.

Kaj se bo zgodilo v letu 1903? Angleži imajo svoj prorokovalni kolodar „Old Moore“, kateremu se vse bolj zapajo, kakor naše vražarsko ljudstvo stoletni pratiki ali loterijske starke egiptovskim sanjskim bukvam. Posebno verodostojen je „Old Moore“ Angležem od lani, ker se je njegovo prorokovanje, da bo kralj Edvard zbolel, uresničilo. Za letos prorokuje ta „vsevedež“ celo vrsto burnih dohodkov, in sicer kmalu v začetku leta: strak v Spaniji, hude komplikacije v Orijentu, finančni polom v New Yorku. V februarju bodo notranji nemiri v Avstriji (saj so celo leto!) Kitajski v Indiji. V marcu bode vojna v Algiru. V aprilu se odkrijejo novi zlati in dijamantni rudniki, pa tudi strašna revolucija v Carigradu, potem v Londonu, nemiri v Belgiji in nesreča na železnici, pa kateri bo poginil odlični cerkveni dostojanstvenik (samo eden!). V maju bo osrečila medicina svet z novo iznajdbo. Meseca junija se zgodi več katastrof. Julija je pričakovati v Holandiji pomemben dogodek, tudi v Londonu se bodo zgodile važne politične stvari. Oktobra se začnejo zopet železniške nezgode, pri katerih pogine neki angleški minister, sicer je pa ta mesec zopet posvečen orijentu. December bo pripadel le Severni Ameriki. Kdor ima dovolj časa in dosti trdne vere, lahko zasleduje, ali se bodo vsa prorokovanja uresničila.

Narodno gospodarstvo.

Gospodarjeva dela meseca januarja.

Razumen gospodar nikoli ne počiva. Ta mesec ima razvrščena svoja opravila tako-le:

1. V hiši in na dvorišču. Prva skrb mu bode, da je tukaj vse v redu in snažno, ker od nereda in nesnage na domu izvira lahko dosti slabega n. pr. nastati zamorejo bolezni med ljudmi in živino. K novemu letu si sestavi razumen gospodar tudi račun o dohodkih in stroških preteklega leta ter izračuni kako bo izhajal in gospodaril v tekočem letu.

2. V kleti in shrambi pazi na to, da se mu ne pokvarijo pohranjeni pridelki, kakor repa, zelje, krompir itd., ter da mu ne zmrznejo. Krompir zbira, da mu ne segnije. Ker se ta mesec koljejo svinje, gleda gospodar na to, kako bode spravil meso in mast, da se ne pokvari.

3. Krčmar ali kletar mora ta mesec mlado vino pretakati. Posodo v katero vino pretaka, mora dobro očistiti in zažveplati. Pivnica se mora o lepem vremenu zračiti.

4. V hlevu. Tu treba gledati, da vlada snažnost. Ni dosti, da se žival primerno krmi, marveč treba jo tudi čistiti od gnoja, blata in prahu, ker le tako se bo žival lepo razvijala in redila. Molzne krave treba hraniti razun s suho, tudi s krepko hrano. Kak lep solnčen dan se hlevska živina izpusti tudi na prosto, da se giblje in oddahne.

5. V perutnjaku treba paziti, da kurjad ne zebe. Treba jej dajati tople vode in med zrnje kako perjiče zelenja. Gledati se mora tudi na to, da ima žival nekaj peska ali zdrobljene prsti, kjer se more „kopati“.

6. V svinjaku bode gledal pameten gospodar, da je dovolj suhe slame in da piča ne leži v gnoju in blatu.

7. V vinogradu se prične rigolanje trsa za pomladno sadenje. Pripravljajo se koli in vozi se gnoj. Trsje se čisti od gnjiladi in zalege pod lubaden; tudi se mora snažiti in prati ona trta, ki je trpela na „črnem raku“. V ta namen se vzame 30 kg zelene galice na 100 litrov vode, a temu se pridoda pol litra žveplene kisline.

8. V sadovnjaku treba čistiti sadno drevje od goseničnih zaleg, suhljadi in mahu. Krvavo uš se ukonča z zmazjo od 100 litrov vode, v kateri se raztopi do 20 kg neugašenega apna, v to zmes se še vlije 1 liter petroleja in dva škafiča ilovnate vode t. j. vode, v kateri se je razpuščila ilovica.

9. V vrtu se prekopavajo prazne gredice, da pridejo korenine in seme plevela na površje in potem zmrzne; na ta način se tudi uničijo lečinke raznih škodljivih metuljev in mrčesov. Predno se prekopava treba vsakako, da se vrt pognoji.

10. Na polju in travniku je zdaj čas, da se izkopljejo odvodni jarki in se čistijo krtine. Na polje se izvažajo tudi gnoj, kjer se spravi na kupe in pokrije z zemljo.

11. V čebelnjaku se mora paziti na čebele da ne zmrznejo in da imajo dosti hrane. Tudi treba paziti, da ne pride vlaga v panje, ker bi začeli plesniti. Tudi miši se rade priplazi do čebel.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“

Loterijske številke.

17. januarja.

Dunaj 31 87 84 64 26
Grac 74 33 46 24 34

Tržne cene.

Za 100 kg.

Kava: Santos . . .	K 190—	do 200—
„ Sandomingo „	240—	260—
„ Java	240—	260—
„ Portorico . . .	260—	280—
„ Ceylon	320—	360—
Slakdor	88—	89—
Speh	160—	180—
Petrolj v sodu . .	32—	33—
„ „ zaboju . . .	10:50	11—
Maslo surovo . . .	170—	190—
„ kuhano	200—	220—
Otrobi debele . . .	10:40	12—
„ drobne	10:40	11—
Tursica stara . . .	16:40	17—
„ nova	15—	16:60
Oves	15—	18—

Moka ogerska:

št. 0 K 30— št. 1 K 28:80 št. 2 K 28:20
„ 3 „ 27:80 „ 4 „ 27— „ 5 „ 26—
št. 6 K 24—

Javna dražba.

V Biljani se bode oddalo na dražbi dne 31. januarja t. l. od 10. do 12. ure predpoludne v občinskem uradu na Dobravem, delo daljšanja in popravljanja župne cerkve v Biljani. Delo je prevdarjeno na 7800 K. Vsak dražbenec mora pred dražbo položiti 10% varščine.

Delo se odda onemu, ki da najugodnejšo ponudbo.

Dražbeni pogoji, načrt in troškovnik so razpoloženi na ogled v občinskem uradu v Biljani.

Županstvo v Biljani

16. jan. 1903.

Šfiligoj, župan.

15%

pod navadno ceno
razprodaja

radi poznega zimskega časa

J. Zornik

Gorica, Gosposka ulica 7,

vse zimsko blago, kakor n. pr. kresne volnene šerpe, rute, podobele, vsakovrstno Jaegerperilo, rokavice, nogavice, bluze, volno, kožuhovino, zimske čevlje itd. — *Nikdo naj ne zamudi te lepe prilike za ceni nakup!*

Pisarniske in šolske potrebščine,
raznovrstni papirnati stvori

po najnižjih konkurenčnih cenah:
Molitvene knjige . . . od — 24 v navgor
Žepni nožiči — 50 „ „
Mošnički za denar . . . — 20 „ „
Tobačnice in smodčnice . . — 80 „ „
Zavitki, kuverte 100 . . — 50 „ „
Papir: pisemski 100 pol . . — 60 „ „
„ uraden bel 1000 pol . . 6— „ „
„ za maslo ovijati kilo . . 1:40 „ „
„ za cigarete 100 snop . . 2:20 „ „
Posetnice s tiskom 100 . . 1:20 „ „

Tiskovine za duhovnije in županijske po ceni „Narodne tiskarne“ v Gorici. — P. s. Za povoljno postrežbo treba v naročilu navesti približno ceno. Itd. itd

V Gorici G. LIKAR,

„Centralna posojilnica“ v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, sprejema **hranilne vloge**, katere obrestuje po 4%, polumesečno; nevzdržene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje **posojila** udom na osebni kredit po 6% in na knjižbo po 5%. Sprejema **člane** z glavnimi deleži po 200 K in z opravičnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za nalažanje in vračanje so na razpolago položnice c. kr. poštne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštne stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj in ob ponedeljkih in četrtek tudi popoldne od 2—4 v ulici Vetturini 9.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznicu

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi *svojo*

prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlinarstva, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, gorišice (Senz) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užigalice. — V zalogi se dobé tudi testenine trdke Žnidaršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semenški ulici h. št. 1.
(v lastni hiši.)

Mladenec

lepega obnašanja v sežanskem okraju, s posestvom vrednim nad 35 tisoč kron, obstoječim iz hiše, njiv in travnikov, želi se seznanimi s dekletom lepe zunanjosti, iz poštene kmetijske družine, ki ima štiri do pet tisoč kron gotovine in veselje voditi kmetijstvo v žensko področje spadajoča dela. Prednost imajo one, ki živé pri starših na deželi. *Leresne ponudbe, če je mogoče s sliko, naj se pošljejo na upravnništvo „Gorice“ pod naslovom: „Resna ponudba“.*

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. Jerneja Kopača

izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini za obilna naročila.

Peter Drašček,

trgovec jedilnega blaga v Gorici,
Stolna ulica št. 2.

Priporoča se p. n. občinstvu v Gorici in z dežele. Prodaja kavino primeso, sladkor, milo, slanino, riž, maslo surovo in kuhano, olje, moko iz Majdičevih mlinov in vse jestvine.

Zaloga žveplenk
sv. Cirila in Metoda.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
isterskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Anton Kuštrin

Gospodski ulici h. št. 25,
(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Slakdor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlinarstva v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanj po 5 Kg. na vse kraje.

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev v Gorici
Stolna ulica št. 2.

Prodaja stroje tudi na teden-ske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

„Narodna Tiskarna“

**** v Gorici, ulica Vetturini št. 9 ****

je preskrbljena z povsem novimi črkami, okraski in finim papirjem, ter more prevzeti vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela z zagotovilom točne in strokovno pravilne izvršitve v moderni in okusni obliki po tako nizkih cenah, da se ne boji nikake konkurence

V zalogi ima vse tiskovine za duhovnije, županstva in druge urade na močnem papirju, ter na prodaj ima knjige: Ilijado, Tri igre, za slovensko mladino in Zgodovino
**** tolimske šole ****

TISKA:
G. GORICO

kl. izhaja dvakrat na teden v dveh izdajah, ter stane na leto 8 K, pol leta 4 K četrt leta 2 K

TISKA:
PR. LIST

kl. izhaja vsak četrtek ter stane na leto 4 K, pol leta 2 K, za manj premožne celo leto 3 K

TISKA:

brošure * * *
* * * diplome
trgovske račune
cenike * * *
vabila na karton
* * * in na papir
sprejemnice *
* * * za društva
pisma in zavitke
s firmo * * *
* * * etikete
za vsakoršno *
* * * porabo
plakate * * *
v raznih barvah
* * * in velikosti
i. t. d.

TISKA:

* * * pobotnice
računske sklepe
* * * lične tiskovine
za industrijo *
* * * trgovino
in obrt * * *
* * * posetnice
razne velikosti *
* * * in oblike
z zavitki * * *
* * * zaročnice
in poročnice *
* * * v elegantnih
skatljah * * *
ter osmrtnice v
* * * raznih oblikah
i. t. d.